

APOCALIPSIS

Dios Juandih ã daacát túttat

¹ Weém, Juan, Jesucristo weemdih ã jéihyaatjidih nin núodih wã daác wahna caá. Jwĩ ípboó caandih ã naáwát túttachah, Jesucristoboó, weemdih naáwát náahna, ãih ángeldih ãt wahap be, ãihwã jwĩ jéihyat pínah niijná. Bahnijeh jũdhna caá, páant ã yapat pínah. ² Weém nihat wã enatji, jwĩ íp ã naáwáchah, Jesucristo ã jwũub naóh yapanachah, wã joyátjidihbut wã daác wahna caá.

³ Ded pah ã yapat pínah bahnijeh ã jũdhũchah, det nin núodih ennit, bita ĩ en naáwáchah joinitbut, wã naáwát dih túi jepahnit, túi wēinit ĩ jũmbipna caá.

Siete túttchidih moón Jesúhwãdih Juan ã daác wahat

⁴ Weém, Juan, yeéb Asia baácboó jũmni siete túttchidih moón, Jesúhwãdih wã daác wahna caá. Dios yeebdih oinit, búdí ã teo wáaca naáh, ñi túi jũmat pínah niijná. Caán jon jãtih jũmni, bũubũ jũmni, túttimah, ã jwũub jũóhbiipna caá.* Caán ã chũũũp pebh Túini Espiritubũ nihat jéihni ã oyatjĩh yeebdih ã teo wáaca naáh.* ⁵ Jesucristo ã oyatjĩhbut ã teo wáaca naáh, ñi túi jũmat pínah niijná. Díos ded pah ã jũmatdih, cãacwãdih ã náah yacatdihbut yoobópdih naóhni caá.* Æ wũnat túttimah, waóh boo pũd jũóhni ã jwũub wũncan niit, páant

* **1:4** Ex 3.14 * **1:4** Is 11.2; Ap 4.5 * **1:5** Is 55.4

muntih.* Pánihna, nin baácboó jumnit maáta ã chah Maáh caá.* Jwiít dih oina, áih meépdih yohnit, jwĩ yéejat jíib peéh chãjat déejidih át yohop tajĩ. ⁶ Pánih yohnit, jwiít dih áihwã chãjna, caandih wúbhñit, wēi naóhñit pínahdihbut át chãjap wut jí, ã ípdih jwĩ teo wãhat pínah niijná.* Pánihna, “Chah wēpni, nihat jwĩ Maáh ma jumna caá”, Jesucristodih páantjeh jwĩ níj wēi naóh jíih. Páant tíi ã jumna nah.

⁷ ¡Jãaj! Cristo mah tólihjíh ã jwúb dei jũóhbipna caá.* Páant ã jwúb dei jũwúchah, nihat cáacwã ã enbipna caá. Caandih péoh dodh mao yohnitji, jwãagnitjibut ã enbipna caá. ã jwúb dei jũwúchah, nihat nin baác dih moón ã yéej chãjatjidih jéihñit, búdí ã jũbípna caá.* Páant ã yapbipna caá. Páant tíi ã jumna nah.

⁸ Jwĩ Maáh Dios, chah wēpni, nin pah ã niijná caá: “Weém biíhmah jumni caá. Nihat wã chãjnidi h Maáh jumna, caandih wã jwúb yohat túttimah páantjeh wã jumbipna caá. Jon jãtih wãát jumap jí. Bwubut wã jumna caá. Túttimah, wã jwúb jũóhbipna caá”, ã niijná caá.*

Jesucristodih Juan ã enat

⁹ Weém, Juan, Jesúih jumna, ñi weép jeñé panihni caá. Yeéb yeejép ñi yapat pah, weembút Jesúih túini doonádih wã naáwát jíib yeejép wã yapna caá. Ñi cádahcat pah, weemdihbut ã yéej chãjachah yahna, Jesús ã teo wáacatjíh caandih

* **1:5** Hch 26.23; Col 1.18 * **1:5** Sal 89.27 * **1:6** Ex 19.6; Ap

5.10; 20.6 * **1:7** Dn 7.13; Mt 24.30; Mr 13.26; Lc 21.27; 1Ts 4.17

* **1:7** Zac 12.10; Jn 19.34,37 * **1:8** Ex 3.14; Is 41.4; 44.6; Ap 1.17; 22.13

wã cádahcan caá. Caán Jesús jwiít nihat jwĩ Maáh ã jamna caá. Dios naáwát dih Jesucristo ã naóh yapaatjidih wã bohéat jíib Patmos wát jamni quewaboó ĩ yohni wã jamna caá. ¹⁰ Ninjĩh jamna, biíc chooát yeó jáapdih Túini Espíritu ã wēpat weemdíh búdí ã jamuchah, ñoni pah wã jamup be. Páant oo júmat panihatdih wã enat pónih, wã tãahmant Jesucristo wēpép ái wéhenap be. Búdí póojat nah yáaat pah bóo ái yáanap be. ¹¹ Nin pah weemdíh ái niijíp be: “**Buu ma enat pínahdih ma daacá. Pánih daác péanit, Asia baácboó jamni siete tútchinadih moón wíihwádh ma wahaá. Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea tútchidih moondíh yah buca ma daác wahaá**”, ã niijíp be.

¹² Páant ã niijíchah joinít, weemdíh wéhenidih enat túut niijná, wã tac púud ñuhup be. Pánih tac púud ñuhnít, orojĩh ĩ chãjniji siete jíí cáagat nahnajih ĩ jíí cáagni páhanadih wã enep be. ¹³ Caan náhna cãtíh ñuhní cãac pah jígozni Jesucristodih wã enep be. Āih jíitcha páha biíc yoobó buug ñájni yégueh chóodih ã duwáp be. Orojĩh ĩ chãjniji tōpdih jōóh poómp yoób júi wái chéoni ã jamup be.* ¹⁴ Āih waó yoóc túi baabní ã jamup be. Āih quíibnabut tuu ñopát tōpna pah ã iiguíp be.* ¹⁵ Āih jíitchanabut túi itíni quenalih naa pánih yeh iigni ã jamup be. Ā wéheat búdí dóo yáaat pah ã yáanap be.* ¹⁶ Āih jéihyepmant bóo téihyamant siete cúiwádh ã bíbohop be. Íibat naá chénaabó jaco jamni eeép naadíh ã chãác tewep be. Yeó iigát pah āih móot ã yeh iiguíp

* **1:13** Dn 7.13; 10.5

* **1:14** Dn 7.9

* **1:15** Ez 1.24; 43.2; Dn

10.6

be.

¹⁷ Caandíh ennit, ãih jítcha pebh wunni pah wã buugúp be. Páant wã buugúchah ennit, caán ãih jéihyepmant bóo téihyajĩh weemdíh teo jáhanit, nin pah ã niijíp be: “Ma úmca bojoó. Weém biíhmah jumni caá. Nihat wã chãjnidih Maáh jumna, caandíh wã jwúub yohat túttimah páantjeh wã jumbipna caá.* ¹⁸ Weém báadhnijeh caá. Wunni wãih jumup yuh jĩ. Jwúub boo pad jũohni wã jwúub wuncan niít, páant muntih. Jwúub booni jumna, cãacwãdihbut wã jéih jwúub boovat túutna caá. Cãacwã iiguípna ĩ bejat déedih weemjéh táí ubni caá. ¹⁹ Búutéh ma enatjidih ma daacá. Búu ded pah ã jumadnih, túttimah ded pah ã yapat pínahdihbut ma daacá. ²⁰ Nin siete cúiwã wã jéihyepmant bóo téihyamant wã bíbohnidih ma táí beh joicáh, búu meemdíh wã naóhbipna caá. Orojĩh ĩ chãjniji siete jíí cáagat nahnajih ĩ jíí cáagni páhanadihbut wã naóhbipna caá. Caán siete cúiwã siete tútchinadih moón wĩhwã ĩ maáta panihni ĩ jumna caá. Queét wã naáwátlih naóh yapanit ĩ jumna caá. Orojĩh ĩ chãjniji siete jíí cáagat nahnajih ĩ jíí cáagni páhana siete tútchinadih moón wĩhwã ĩ jumna caá. Queét wã naáwátlih joinít ĩ jumna caá”, Jesucristo ã niijíp be.

2

Éfeso tútchidih moón Jesúíhwãdih ã daác wahat tútat

¹ Páant niij naóh péanit, nin pah weemdíh ã jwúub niij naáwáp be, páant muntih: “Éfeso

* **1:17** Is 41.4; 44.6-8; 48.12; Ap 1.8; 2.8; 22.13

tátchidih moón wíihwā, queétdih waóhmidihbut nin pah ma niíj daác wahaá:

‘Wā jéihyepmant bóo téihyamant siete cúiwādh bíbohni caá wā j̄m̄m̄p. Orojīh ī chājniji siete jíí cáagat nahnajih ī jíí cáagni páhana cātīh jibni caá, ded pah ā iigát j̄m̄matdih jéihyat túut niijná. Pánih chājna, yeéb wíihwādh en bejna caá wā chājap. Pánih en bejna, yeebdíh nin pah wā niíj naóhna caá: ² Nihat ñi chājatdih wā jéih beedána caá. Wíih túini doonádh bitadh ñi naáwátdih, weemdíh ñi táí jenah joí cádahcatdihbut wā táí jéihna caá. Yeejép chājnitdih ñi iiatdihbut wā jéihna caá. “Jesúih túini doonádh naáwát náahna, jwiit ā wahnit caá”, bita ī niijíchah yuhna, queétdih joinít, yee naóhnit ī j̄m̄matdih ñi jéihyep be. ³ Wíih túini doonádh ñi naáwát jíib yeéb Éfeso tátchidih moón yeejép yapna yuhna, queét yeenitboodíh ñi yap yohop be. Pánih yap yohnit, weemdíh ñi cádahcan caá. Páant ñi chājachah ennit, yeebdíh wā wēina caá.

⁴ ‘Obohjeéhtih túinit ñi j̄m̄m̄chah yuhna, nin pah weemdíh ñi yap yohna caá. Weemdíh ñi jwíih táí oyatji pah b̄m̄ biíc yoobó ñi oican caá. Ñi jwíih táí míic oyatji pahbut b̄m̄ biíc yoobó ñi míic oican caá. ⁵ Pánihna, jwíih oina, ded pah ñi chājatjidih náhninit, ñi jwáub túut n̄m̄m̄. Ñi yéej chājatdih náhni dahwanit, ñi cádahaá. Pánih cádahnit, wíih túini doonádh jwíih jepahnit, ñi táí oyatji pah biíc yoobó ñi jwáub oyoó. Obohjeéhtih, ñi yéej chājatdih ñi cádahcah, ñíih jiiát panihni wā jwejnijidih waícanjeh jwáub dúuc wáyadh wā bejbipna caá. Páant niijnít, nin pah

wã niíj naóhna caá: Yeéb Éfeso tútchidih moón ñi jwíh oyatjidih cádahnit, weemdíh cádahna caá ñi chājap. Páant ñi yéejatdih ñi cádahcat jíib, páant bóojeh, ñi bʉʉdbípna caá. ⁶ Obohjeéhtih, weemdíh ñi túi oican yʉhna, nindih ñi túi chājna caá: Nicolaítas wʉt jumnit í yéej chājatdih ñi en iiná caá. Weembút í yéej chājatdih wã en iiná caá.

⁷ ‘¡Det molít jumna, Túini Espíritu wíihwādhíh ā naáwáchah, í joyoó naáh! Det weemdíh túi jenah joí cádahcannitdih wã íp ā jumʉpboó jumni nah quehedih wã jeémát túutbipna caá.* Caan náh quehedih jeémpnitboó í jwʉʉb wʉncan níit’, ma niíj daác wahaá”, Jesucristo weemdíh ā niíjíp be.

Esmirna tútchidih moón Jesúhwādhíh ā daác wahaat tútat

⁸ Páant niíj naóh péanit, nin pah weemdíh ā jwʉʉb niíj naáwáp be: “Esmirna tútchidih moón wíihwā, queétdih waóhndihbut nin pah ma niíj daác wahaá:

‘Weém bíihmah jumni caá. Nihat wã chājnidih Maáh jumna, caandíh wã jwʉʉb yohat túttimah páantjeh wã jumbipna caá.* Wʉnni wāih jumʉp yuh jí. Jwʉʉb boo pud jʉóhni wã jwʉʉb wʉncan níit, páant mʉntih. Pánih jumna, yeebdíh nin pah wã niíj naóhna caá: ⁹ Wíihwā ñi jummat jíib, yeejép ñi yapatjidih wã jéihna caá. Moh yéejnit ñi jummatdihbut wã jéihna caá. Pánih jumna yʉhna, Dios ā wēpatdih bíbohniit, yeéb moh

* **2:7** Gn 2.9; Ez 28.13; 31.8; Ap 22.2
Ap 1.17; 22.13

* **2:8** Is 41.4; 44.6; 48.12;

yéejnit nihcan caá. Bitaboó “Jwiít judíowā Dios-dih jwī táí jepahna caá”, niijná yuhna, yeebdíh yeejép ĩ yee naáwátjidihbut wā jéihna caá. Queét Dioíhwā nihcan, nemépihwā caá. ¹⁰ Buu yeéb chah yeejép ñi yapat pínahdihbut ñi úmca bo-joó. Ñi joyoó. Nemép biquína ñijeéh jumnitdih nemat muúboó ā nemat túutbipna caá, weemdíh ñi cádahat pínah niijná. Obohjeéhtih, maátcanjeh yeejép ñi yapbipna caá. Páant yeejép ĩ chājachah, ĩ mao yohochah yuhna, weemdíh ñi cádahca bo-joó. Yeéb weemdíh ñi cádahcat jíib, yeebdíh wā pebhboó páantjeh wā jumat túutbipna caá.

¹¹ ‘ĭDet molít jumna, wíihwādih Túini Espíritu ā naáwáchah, ĩ joyoó naáh! Det weemdíh táí jenah joí cádahcannit ĩ wunat túttimah, iiguípna bejcan, wā pebhboó páantjeh ĩ jumbipna caá’,^{*} ma níj daác wahaá”, Jesucristo weemdíh ā niijíp be.

Pérgamo tútchidih moón Jesúíhwādih ā daác wahat tútat

¹² Páant níj naóh péanit, nin pah weemdíh ā jwúb níj naáwáp be: “Pérgamo tútchidih moón wíihwā, queédih waóhndihbut nin pah ma níj daác wahaá:

‘Weém íbat naá chénaboó jaco jumni eéep naadíh bíbohni wā jumna caá. Pánih jumna, yeebdíh nin pah wā níj naóhna caá: ¹³ Yeéb ñi chājatdih, ñíih tútchidih moón ĩ chājatdihbut wā jéihna caá. Caanjíh moón ĩ maáh Satanás caá. Caán tútchidih moón Satanásdih jepahnit, Antipas wēt jumni wíih doonádih táí naóhnijidih

* **2:11** Ap 20.14; 21.8

ĩ mao yohop be. Caandíh páant ĩ mao yohochah enna yuhna, weemdíh ñi táí jenah joí cádahcap be.

¹⁴ ‘Obohjeéhtih, pánih táí jenah joí cádahcan yuhna, bainí weemdíh ñi yap yohop be. Biquína ñijeéh moón, Balaam wūt jumni ĩ bohéatdih ĩ joiná caá. Jon jãtih Balaam Balac wūt jumni maáhjidih nin pah át niíj bohénap wut jĩ: “Judíowãdih ma yéjaat pínah niijná, nin pah ma chãjaá: ‘Dios caá’, wēi niijnít, ñi wühni jeémát dih queétdih ma jeémát túutú. ĩ weha mána nihcannitjĩh queétdih yeejép ma chãjat túutú”, át niíj bohénap wut jĩ. Jon jãtih judíowã caandíh joinít, ĩ yéj chãjatji pah biíc yoobó mun tigaá buu biquína ñijeéh jumnitbut ĩ yéj chãjna caá.*

¹⁵ Queét ĩ chãjat pah bita ñijeéh moón Nicolaítas wūt jumnit yeejép ĩ chãjat túutatboodíhbut ĩ jepahna caá. ¹⁶ Páant ñi yéj chãjatdih ñi cádahaá. Ñi cádahcah, waícanjeh ñi pebhna bejnit, pánih yeejép chãjnitdih wã chãác teoni íbat naajĩh wã peéh chãjbipna caá.

¹⁷ ‘¡Det molít jumna, Túini Espíritu wíhwãdih ã naáwáchah, ĩ joyoó naáh! Det weemdíh táí jenah joí cádahcannitdih jeámant jumni maná wūt jumni jeémát dih wã wühbipna caá.* Baabní jeé naanádhbut queétdih wã wühbipna caá. Caán jeé naanádh ĩh jáap wūt wã daácni ã jambipna caá.* Bita caán wūtdih ĩ jéihcan niít. Caán jeé naadíh ubnijeh ãih wūtdih ã jéihbipna caá’, ma niíj daác wahaá”, Jesucristo weemdíh ã niijíp

* **2:14** Nm 22.5,7; 25.1-3; 31.16; Dt 23.4 * **2:17** Ex 16.14-15,33-34; Jn 6.48-50 * **2:17** Is 62.2; 65.15

be.

Tiatira tútchidih moón Jesúthwādh ã daác wahat tútat

¹⁸ Páant niíj naóh péanit, nin pah weemdíh ã jwúb niíj naáwáp be: “Tiatira tútchidih moón wíhwā, queédih waóhndihbut nin pah ma niíj daác wahaá:

‘Weém Dios wūh caá. Quíib tū òopát tōpna panih iigní, jícha túi itíni quenalih naa pánih yeh iigní wā jumna caá. Pánih jumna, yeebdíh nin pah wā niíj naóhna caá: ¹⁹ Ñi túi chājatdih wā jéihna caá. Weemdíh bitadidihbut ñi oyatdih wā túi jéihna caá. Weemdíh ñi túi jenah joyátdihbut wā jéihna caá. Bitadidihbut ñi teo wáacatdihbut wā jéihna caá. Yeejép yapna yuhna, weemdíh ñi cádahcatdihbut wā jéihna caá. Jwíih túut nuumnít, ñi túi jepahat chah buú ñi túi chājatdihbut wā jéihna caá.

²⁰ ‘Obohjeéhtih, pánih túi chājnit jumna yuhna, nin pah weemdíh ñi yap yohna caá: Caánt yeejép wili, Jezabel wāt jumnih,* “Dios naáwátdih naóh yapanih caá”, niíj yeenih mi jumuchah yuhna, mi naáwáchah joiná, caántdih biáboó ñi wahcan beé. Yee bohénit, ñi weha mána nihcannitjñh wíhwādh yeejép mi chājat túutna caá. “Jwíih dios caá”, ñi niíj wēi wāhni jeémátdih queédih mi jeémát túutna caá. ²¹ Mi yéejatdih mi cádahat pínahdih maatápdih wā páñachah yuhna, páant yeejép chājatdih mi cádahíhcan caá. ²² Páant mi cádahíhcat jíib caántdih wā tubúp chūúábipna caá. Mijeéh yeejép chājnitdihbut wā tubúp chūúábipna

* **2:20** 1R 16.31; 2R 9.22,30

caá. Ī yeejép chājatdih túut nuumcán, queédih chah wā peéh chājbipna caá. ²³ Mi naáwátidih ĩ jepahat peéh, mi weh panihnitdih wā mao yohbipna caá. Páant wā peéh chājatdih ennit, jéih beedáni wā jummatdih nihat wíihwā ĩ jéihbipna caá. Ded pah ĩ jenah joyátidihbut wā túi jéihna caá.* Pánihna, det yéej chājnitdih ĩ yéej chājat jíib wā peéh chājbipna caá. Det túi chājnitboodíh ĩ túi chājat jíibbut wā túi chājbipna caá.*

²⁴ ‘Obohjeéhtih, biquína yeéboó caánt yeejép wili mi bohéatdih ñi náahcap be. Satanás ā bohéatdihbut ñi joyáh bojop be. Pánihna, yeéboodíh chah wā jwúub wutcan níit. ²⁵ Nindihjeh yeebdíh wā jwúub chājat túutbipna caá: Ñi pebhóo wā jwúub dei jaibíat pínahdih pāinit, wā bohéatdih ñi cádahca bojoó. ²⁶⁻²⁷ Det yéejatdih yap yohnit, wā wutatdih jepah cádahcannitdih maáta wā waadábipna caá. Wā íp weemdíh maáh ā waadáat pah, yeebdíhbut maáta wā waadábipna caá. Pánih maáta jumna, nihat baácđih moondíh ñi wēp wutbipna caá, Dios ā weñat pínahdih ĩ túi chājat pínah niijná. Ī jepahcah, bádí ñi peéh chājachah, queét ĩ budáh bejbipna caá.*

²⁸ Yeebdíh baáb aáb jūúwúchah jumni cáidih wāhñit, ñijeéh weémboó wā jumbipna caá.

²⁹ ‘ĭDet molít jumna, Túini Espíritu wíihwādih ā naáwáchah, ĩ joyoó naáh!’

ma níj daác wahaá”, Jesucristo weemdíh ā niijíp be.

* **2:23** Sal 7.9; Jer 17.10 * **2:23** Sal 62.11-12; Pr 24.12; Ez 18.30; 33.20; Mt 16.27 * **2:26-27** Sal 2.8-9

3

Sardis tətchidih moón Jesúhwādh ã daác wahat tūtāt

¹ Páant niíj naóh péanit, nin pah weemdíh ã jwáub niíj naáwáp be: “Sardis tətchidih moón wíhwā, queédih waóhndihbat nin pah ma niíj daác wahaá:

‘Weém Túini Espíritu nihat ã wēpatdih bíbohni caá. Siete cúiwādhbat bíbohni wā jumna caá. Pánih jumna, yebdíh nin pah wā niíj naóhna caá: Ñi chājatdih wā túi jéihna caá. Bitá yebdíh nin pah ĩ niíj jenah joyóp yuh caá: “Queét Jesúh túini doonádh túi jepahnit caá”, ĩ niíj jenah joiná caá.

‘Obohjeéhtih, páant ĩ niíj jenah joyóchah yuhna, bainíjeh weemdíh jepahna, wunnit panihnit ñi jumna caá. ² Pánih jumna, ĩñi túi chāja chaáh! Ñi túi chājcat enna, Dios ã wēican caá. Jáanit panihnit, túi chājnit ñi jumna. ³ Wā naáwátdih ñi jwíh joyátjidih ñi túi jwáub náhninaá. Pánih náhninit, wā weñat pínahdih ñi túi chājaá. Túut nnumnít, ñi yéej chājatdih cádahna, tuliniboodíh ñi chājaá. Weém wā niíj tji pah ñi chājcah, ñi náhnicah, nnumní cāac nnumúdh ã juibíat pah, yebdíh peéh chājadh wā bejbipna caá.*

⁴ ‘Obohjeéhtih, biquína yeéboó yeejép chājnit nihcan, quei wíhcanni yégueh ðonít panihnit ñi jumna caá. Pánih jumna, túi baabní yégueh ðonít, wājeéh nī jibbipna caá. ⁵ Det wā naáwátdih cádahcannit, queét pah túi baabní

* **3:3** Mt 24.43-44; Lc 12.39-40; Ap 16.15

yégueh daonít ã jumbipna caá. Weemdih jepahnitih wãtnadiah wã bíbohni papélah tólihdih ãih wãtnadiah daácna, wã jwúb wio yohcan niit.* Wãjeéh páantjeh ã jumbipna caá. Wã íp ã enechah, ángelwãbut ã enechah, “Nin wãih caá”, wã niij naóhbipna caá.*

⁶ ‘¡Det molít jumna, wãhwãdih Túini Espiritu ã naáwáchah, ã joyoó naáh!’
ma niij daác wahaá”, Jesucristo weemdih ã niijíp be.

Filadelfia tãtchidih moón Jesúhwãdih ã daác wahat tãtat

⁷ Pãant niij naóh péanit, nin pah weemdih ã jwúb niij naáwáp be: “Filadelfia tãtchidih moón wãhwã, queédih waóhndihbut nin pah ma niij daác wahaá:

‘Weém yéejat wihcanni, táí yoobópdi naóhni wã jumna caá. Jon jãtih maáh Davidji cáacwãdih ã wãtat pah weembát wã wãtbiipna caá. Pãnih jumna, jęc panihndih weém wã wãtachah, bitaboó ã jéih nemcan niit. Wã nemechah, bita ã jéih wãtcan niit.* ⁸ Nihat yeéb ñi chãjatdih wã jéihna caá. Ñi pebh jęc panihndih wã wãtat tãttimah, bitaboó yeebdih ã jéih nemcan niit. Bainí táí jenah joiná yãhna, wã naáwãtdih, weemdihbut ñi cádahcap be.

⁹ ‘Obohjeéhtih, bita ñi pebh jumnit Satanáihwã caá. “Jwiít judíowã, Dioihwã caá”, niijná yãhna, wãhwã nihcan caá. Pãnihna, queédih ñi pebh bódicha caj yoh ñajat tãttnit, “Yeebdih Dios

* **3:5** Ex 32.32-33; Sal 69.28; Ap 20.12 * **3:5** Mt 10.32; Lc 12.8

* **3:7** Is 22.22; Job 12.14

yoobópdiĥ át oi tagaá”, wā niiját túutbipna caá.*
 10 Wíih túini doonádih yeebdíh wā cádahcat túutuchah joinít, ñi túi jepahap be. Páant ñi cádahcat ennit, nin baácdih jumnit niĥat cáacwā yeejép ĩ yapachah, yeebdíh wā wapbipna caá. Caán láa queétdih túbit yeejép yapat túutnit, ded pah ĩ jummatdih wā jéihyabipna caá. 11 Ñi pebhna wā jwúb dei bejat pínah bahnijeh ā judhna caá. Pánihna, wíih túini doonádih ñi joyátjidiĥ ñi quíib buudcá bojoó. Pánih quíib buudcán, weemdíh páantjeh ñi jepahachah, ñi túi chājatji jíib pínahdih bitaboó ĩ jéih dáuc wáican niít.

12 ‘Wíih túini doonádih cádahcannitdih wā íp pebhboó wā jumat túutbipna caá. Jagáp nahna pah túi wép ñuhnit panihnit jumna, ā pebhboó páantjeh ĩ jumbipna caá. Ā pebhboó ĩ jumuchah, wā ípíh wútdih, áih jáap tútchi wútdihbut queétdih wā daácbipna caá, “Nin Dioíh caá”, ā niiját pínah niijná. Áih jáap tútchi Jáap Jerusalén wút jumni tútchi ā jumbipna caá. Caán tútchi Dios ā jumupmant ā dei jūóhbipna caá. Caán láa weembát jáap wút bíbohna, caán wútdihbut queétdih wā daácbipna caá.*

13 ‘¡Det molít jumna, Túini Espíritu wíihwādih ā naáwáchah, ĩ joyoó naáh!’
 ma niij daác wahaá”, Jesucristo weemdíh ā niijíp be.

Laodicea tútchidiĥ moón Jesúihwādih ā daác wahaat túutat

* 3:9 Is 43.4; 49.23; 60.14 * 3:12 Is 62.2; 65.15; Ap 21.2

14 Páant niíj naóh péanit, nin pah weemdíh ã jwúub niíj naáwáp be: “Laodicea tútchidih moón wíihwã, queétdih waóhmidihbat nin pah ma niíj daác wahaá:

‘Weém yeecanni, wã íp ded pah ã jummatdih yoobópdih naóhni caá. Nihat ã chãjatjidih Maáh wã jumna caá.* 15 Ded pah ñi jummatdih wã túi jéihna caá. Weemdíh jenah joinít jumna yuhna, bainíjeh ñi jenah joiná caá. Nin pah caá yeéb ñi jumap: Maatápdih mah chúud jwejni panihni caá. Túi cámahni nihcan, túi chãhribat nihcan caá. Pánihni mahdih ñi wëicat pah, túi jenah joicá buugnít ñi jumachah, weembát yeebdíh wã wëican caá. Weemdíh ñi túi jenah joyóchah nihna, chah áta túi tagaá. Ñi túi jenah joicáh, nump yeejép áta jum tagaá. Obohjeéhtih, tac yoobjéh ñi jepahachah, chah yeejép caá. 16 Pánihnit ñi jumachah enna, búdí wã iiná caá. Yeejép mahdih wã éeg yohat pah yeéb weemdíh tac yoobjéh jepahnitdihbat wã yohbipna caá. 17 Nin pah ñi niíj jenah joiná yuh caá: “Weém dawá bíí dée bíbohni caá. Dedé judhdat wihcan caá”, ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, páant ni-ijná yuhna, Dios ã enechah, moh yéejnit, yégueh wihcannit, jéih encannit panihnit ñi jummatdih ñi jéihcan caá. 18 Pánihnit ñi jumachah ennit, nin pah yeebdíh wã niíj naóhna caá: Orodih ñi jíb chãjat pah, ñi yéej chãjatdih wã yohat pínahdih ñi úúbú. Yégueh wihcannit ñi túicat pah, Dios ã enechah, ñi yéej chãjatdih túicat caá náahap. Pánihna, weemdíh jepahnit, túi baabní yégueh

* 3:14 Pr 8.22-31; Jn 1.3; Col 1.15,18

panihni wã túyatdih wã wãhuchah, ñi ubú. Túini yégueh ðuonít ï tíccat pah, ñi yéejatdih cádahnit, Dios ã enechah, yeebbút ñi tíccan niít. Quíib cohatdih ñi jíib chãjat pah, wã teo wáacat pínahdih ñi ubú, jéih ennit panihnít Diosdih táí jenah joyát túut niijná. ¹⁹ Nihat wã oinitdih wã túut numát túutna caá. *Pánihna, wã oinitá, ñi yéejatdih cádahnit, táiniboodíh yoobópdi h ñi túut numá. ²⁰ Weemdíh ñi joyoó. Ñijeéh jumíhna, níih jéc nemni panihnidi h ej ñuhna caá wã chãjap. Páant wã ezechah joinít, ‘Ma waád jũúwú’, weemdíh ñi niijí. Páant ñi waadát túutuchah, bíicdi h numah jeémát pah ñijeéh wã jambipna caá. ²¹ Wã boo pud jũúwát túttimah, wã íp bíicdi h weembút wã wutna caá. Pánihat pah yeebbút yéejatdih ñi yap yohat túttimah, wã pebhboó wãjeéh bíicdi h wã wutat túutbipna caá.*

²² ‘¡Det molít jumna, Túini Espíritu wíihwãdih ã naáwáchah, ï joyoó naáh!’
ma niij daác wahaá”, Jesucristo weemdíh ã niijíp be.

4

Jeámant moón Diosdih bódicha caj yoh ñajnit, ï weñat

¹ Pánihat túttimah, jeáboó jéc wãtni panihnidi h wã enep be. Póojat nah bádí ã yáaat pah bóo wã joyóchah, weemdíh jwíih wéheni áí wéhenap be, páant mantih: “Ninna ma púuh laáb jũúwú. Túttimah bóo láa ded pah ã yapat pínahdih

* **3:19** Pr 3.12; He 12.6 * **3:21** Jn 16.33; Ap 5.5

meemdih wã júutbipna caá. Wã niiját pahjeh tigaá páant ã yapbipna caá”, ã niijíp be.

² Páant ã niijíchah joinít, Túini Espíritu ã wēpat weemdih búdí ã jumuchah, caanná wã púuh laáb juibínap be. Caanná púuh laáb juibína, Maáh chúudnidih wã enep be. ³ Túi dũũ jēlep yeh iigní, jaih jēlepni júdu tac yoób ã chúudup be.* ⁴ Æ chúudup pebh veinticuatro maáta chúud púuda bojnitdihbut wã enep be. Túi baabní yégueh chóonadih dũonít, maáta ã dũwát oro júdunadih ã dũwúp be. ⁵ Wã jwíih enni ã chúudupmant úum náah jumni wedóát, énoh bíicdihbut páantjeh yána ã chãjap be. Æ en boj chúudupdih siete jiiát dahna Túini Espíritu búdí ã wēpatdih júutni ã jumup be.* ⁶ Æ en chúudup pebh búdí muj pah jígozni túi jēlepni ã jumup be.

Æ chúudup pebh chénena míic ángelwã yuhna, mácah jígohni, nihat ñih bácahna dawá quíibna jumnit ã jumup be.* ⁷ Jwíih jumni jió dũuni pah ã jígohop be. Caán túttimah, momo jiwí pah ã jígohop be. Caán túttimah, cãaquíh móot pah jumni ã jumup be. Caán túttimah, jiijní jao pah ã jígohop be.* ⁸ Queét chénena míic dawá quíibna jumnit, seis muj wãpanabut bíbohni ã jumup be. Ñih muj wãpana chahmant, numantbut dawá quíibna ã jumup be.* Yeó jáap jummat pah, chei jummat pahbut páantjeh Diosdih búdí wēi naóhna ã chãjap be. Nin pah ã niijíp be:

* **4:3** Ez 1.26-28; 10.1 * **4:5** Ez 1.13; Ex 19.16; Zac 4.2; Ap 1.4; 8.5; 11.19; 16.18 * **4:6** Ez 1.22 * **4:7** Ez 1.5-10; 10.14 * **4:8** Ez 1.18; 10.12

“Túini, túini, túini, Dios jwĩ Maáh chah wēpni caá ã jumap.* Caán jon jãtih ãtát jumap jĩ. Bũbut ã jumna caá. Túttimah, ã jwũb jũóhbirna caá”, ã niijíp be.

⁹ Páant niij wēina, páantjeh jumnidih “Túina caá”, niijná ã chãjap be. ¹⁰ Páant ã weñat pah mantih, veinticuatro maátabut Maáh ã chũdup pebh juibí bódicha caj yoh ñajnit, caán páantjeh jumnidih ã weñep be. Pánih wēina, ã maáta jumna dawát júdnadilh ã chũdup pebh ã cádah jwejep be. Pánih cádah jwejnít, nin pah ã niijíp be:

¹¹ “Meemdih búdí jwĩ wēini caá. Jwĩ Maáh chah wēpni, chah túini caá. Ma náahat pahjeh nihardih chãjni ma jumna caá. Pánihna, meemdih búdí weñat caá náahap”, Diosdih ã niij wēi naáwáp be.

5

Daác pinni quiít, Oveja Wũhbut

¹ Túttimah, jwũb enna, Dios ã jéihyepmant bóo téihyamant chénaabó daác pinni quiít dih ã bíboh chũduchah, wã enep be.* Siete láa wídatjĩh ã néeh teoni quiít ã jumap be. ² Wēpni ángeldihbut wã enechah, nin pah ã wēp niij naáwáp be: “¿Ded tigaá con quiít dih ã néeh tewatjidih watni pínah? Yéejat wihcannijeh con quiít dih ã jéih watbirna caá”, ã niijíp be.

³ Páant ã niijíchah yuhna, caán quiít dih watni pínah, yéejat wihcannidih ã jéih bid jucáp be. Japboó jumnit, nin baácboó jumnitbut, báadhñit,

* **4:8** Is 6.2-3 * **5:1** Is 29.11; Ez 2.9-10; Zac 5.1

wannitbat caán quiít dih ï jéih watcap be. Caán quiít dih en naóhni pínah ã wihcap be. ⁴ Caán quiít dih wat en naóhni pínahdih ï bíd juicáh ennit, weém búdí wã juñúp be. ⁵ Páant wã juñúchah ennit, bíic veinticuatrojeéh jumni nin pah weemdih ã niijíp be: “Ma juicá bojóó. Con quiít dih ã néeh tewatjidih watni pínah Judá ã jumená poómpdih bóo caá. Caán chah wēpni jumna, “Jió dūni”, ï niijní, maáh Davidji jumma ã jumna caá. Caandih eníhcannitdih yap yohni jumna, con quiít dih siete ã néeh tewatjidih watni pínah ã jumna caá”, ã niijíp be.*

⁶ Páant ã niijíchah joiná, Maáh ã chúudup pebh Oveja Wúúhdih wã enep be. Chénena míic dawá quíibna jumnit, veinticuatro maátabut ï cātíh ã ñuhup be. Caán ï maoniji pah ã jíghop be. Siete mona jumni, siete quíibnabut ã jumup be. Áih siete mona wēpat búdí bíbohni ã jumatdih júutna ã chājap be. Áih siete quíibna nihat nin baácboó Túini Espíritudih Dios ã wahachah, ã túi en beedáát dih júutna ã chājap be.* ⁷ Caán Oveja Wúúh Maáh pebh juibínit, Dios ã jéihyepmant bóo téihyamant ã bíbohni quiít dih ã ubup be. ⁸ Páant ã ubuchah ennit, chénena míic dawá quíibna jumnit, veinticuatro maátabut Oveja Wúúh pebh bódicha caj yoh ñajnit, caandih ï weñep be. Queét nihat maáta bíitat dahna árpas ï niijnídih bíbohni, oro pamapnadihbut ï bíbohup be. Caán oro pamapna díít dih túi chej jumni cáwat pínah ã jumup be. Caán túi chej jumni cáwat pínah Dioíhwã caandih ï ubát panihni ã jumup be.*

* **5:5** Gn 49.9; Is 11.1,10; Jn 16.33; Ap 3.21 * **5:6** Is 53.7; Zac 4.10

* **5:8** Sal 141.2; Ap 8.3

⁹ Pánih Oveja Wúúhdih wěina, nin jáap ewatjĩh ĩ niúj ewep be:*

“Meém ĩ mao yohniji jumna, míih meépjĩh cǎacwǎ ĩ yéejatdih ma yoh wúhup be, Diosjeéh ĩ túi jumat pínah niijná. Nihat cǎacwǎ poómp jumat pah, nihat mácah wéhenit, nihat baácdih moón meemdíh jepahnitdihjeh míih meépdih yohnit, ĩ yéejatdih ma yohop be.

¹⁰ Dioíhwǎ ĩ jumat pínah, caandíh wěi wúbh wúhnit pínahbat niijná, queétdih ñíonit, nihat baácdih moón maáta pínah queétdih ma waadánap be.* Pánih chǎjni jumna, con ā daácni quiítdih ā néeh tewatjidih ma jéih watna caá”, ĩ niijíp be.

¹¹ Páant ĩ niúj eo péanachah, jwúub enna, dawá yoobát ángelwǎ ĩ ewatdih wǎ joyóp be, páant mantih. Maáh chúudnidih, chénena míic dawá quíib jumnitdih, veinticuatro maátadibbat ángelwǎ ĩ túi júud ñuh púuda bojop be. Queét ángelwǎ tabit ĩ wěp ewechah, wǎ joyóp be.* ¹² Nin pah queét ĩ niúj wěi ewep be:

“Meém Oveja Wúúh, ĩ mao yohniji nihat cǎacwǎdih wutni, nihatdih jéih beedáni, chah wěpni caá. Cǎacwǎ ĩ yéejat jíb ĩ mao yohniji ma jumuchah enna, meemdíh jwí wěina caá. ‘Chah túini caá’, meemdíh niúj weñat caá náahap”, ĩ niijíp be.*

¹³ Túttimah, bitabut ĩ wěi ewechah, wǎ joyóp be. Nihat Dios ā chǎjnitji japmant moón, nin baácdih

* **5:9** Sal 33.3; 98.1; Is 42.10 * **5:10** Ex 19.6; Ap 1.6; 20.6 * **5:11**

Dn 7.10 * **5:12** Jn 1.29; 1Co 5.7

moón, búdí majdih moonbát, báadhnit, wənnitbat, nihat biíc dih nin pah ĩ niǵ wēi ewep be:

“Meém jwī Maáhdih, Oveja Wūúhdihbat yeéb chénewādh jwī túi wēi eona caá. ‘Túinit yoobát caá. Chah wēpnit caá’, jwī niijná caá. Yeebdíh páantjeh niǵ wēi naáwát caá náahap”, ĩ niijíp be.

¹⁴ Páant ĩ niǵ wēi ewechah joiná, queét chémena míc dawá quíibna jumnit “Páant tií, ĩ niǵ wēi ewe naáh”, ĩ niijíp be. Queét veinticuatro maátaboó bóicha caj yoh ñajnit, Diosdih, Oveja Wūúhdihbat búdí ĩ weñep be.

6

Daác pinni quiít dih Oveja Wūúh ā jwíh watat

¹ Túttimah, caán daác pinni quiít dih Dios ā jwíh néeh tewatjidih Oveja Wūúh ā watap be. Páant ā watat túttimah, biíc dawá quíibna jumniboó, búdí énoh yáaat pah bóo “Ma jūúwá”, ā niǵ ejep be.

² Páant ā niǵ ejat túttimah, túi baabní cabalodih wā enep be.* Caán caballojih chūudni ñūapat tuu bíbohdih maáta ĩ dūwát júdudih Dios ā wūhap be. Páant ā wūhat túttimah, caánboó caandíh en jūihnitdih míc mao yap yohodih ā bejep be.

Segundo ā néeh tewatjidih ā watat

³ Túttimah, Oveja Wūúh biíh néeh tewatjidih ā jwūub watap be, páant muntih. Páant ā watat túttimah, biíh dawá quíibna jumni “Ma jūúwá”, ā niǵ ejep be. ⁴ Páant ā niǵ ejat túttimah, biíh caballo túi dūuni ā jūúwúchah, wā enep be.* Caán dūuni

* **6:2** Zac 1.8; 6.3,6 * **6:4** Zac 1.8; 6.2

caballojih ch́udnidih nin baác dih moondíh míc mawat tútat pínah wēpatdih, búdí íbat naadíhbut Dios ã wáhup be.

Tercero ã néeh tewatjidih ã watat

⁵ Túttimah, ch́enedih wat péaniji bíhdih ã jwúb watap be, páant mántih. Páant ã watachah, bíh dawá quíibna jumni “Ma j́úwá”, ã níj ejep be. Páant ã níj ejat túttimah, bíh caballo einidih wã enep be.* Caán einijih ch́udni chodat í jenah enatdih ã bíbohup be. ⁶ Caandíh wã enechah, dawá quíibna jumnit cátih ch́udniboó nin pah ã níjíp be: “Nugúp láa bíc yeó jáap í tewat jíbjih bíc kilobitjeh trigodih, tres kilosbitjeh cebadadih í jéih jíib ch́jbipna caá. Obohjeéhtih, ch́enat pahdih í jéih jíib ch́j b́jácán níít. Trigo, cebadabut bainí jíib jumni yahna, búdí ã jíib jumbipna caá. Obohjeéhtih, jeémát ch́jat yí, jiwá iguáh mac bícdih páantjeh ã jumuh naáh”, ã níjíp be.

Cuarto ã néeh tewatjidih ã watat

⁷ Túttimah, bíc peihcannidih wat péaniji bíhdih ã jwúb watap be, páant mántih. Páant ã watachah, péeni dawá quíibna jumni, “Ma j́úwá”, ã níj ejep be. ⁸ Páant ã níj ejat túttimah, bíh caballo ẃnnitih bácah pah jíghnidih wã enep be. Caanjih ch́udni “Ẃnat tútni”, ẃt jumni ã jumup be. Caán túttimah j́óhni “Íguípna bejat tútni”, ã ẃt jumup be. Pánihna, queédih nin baác dih moondíh mao yohat wēpat pínahdih Dios ã wáhup be. Míc mawat tútnit, nugúpjih ẃnat tútnit, jiadih moón nuñupwádih tac behanit, túi

* 6:5 Zac 6.2,6

daocá buugnítjeh cáacwādh Dios ã mao yohat tautap be.*

Quinto ã néeh tewatjidih ã watat

⁹ Túttimah, chéna mic ã néeh tewatjidih wat péaniji biíh biúhdih ã watap be, páant muntih. Páant ã watachah, Diosdih cáo wūh cáagat naa námp Jesúhwādh i maonit caolihjidih wā enep be. Dios naáwātdih naóhna, “Weém Jesúh caá”, i niijátji jíib queétdih it mawap tají. ¹⁰ Diosdih nin pah queét i níj ejep be: “Maá, yéejat wihcanni, yeeatbut wihcanni, ma niiját pah yoobópdih chājni caá. ¿Nin baácdih moón jwiútdih maonitjidih débólih tigaá ma peéh chājbi?” i niijíp be. ¹¹ Páant i niijíchah joinít, Dios queétdih táí baabní yégueh chóodih wūhnit, nin pah ã níj jepahap be: “Ñi choo jwáhúá. Bitá ñi déewā panihnit Jesúhwā, i mao yohnit pínah, yeéb túini doonádh ñi naáwátji pah queétdih bohé jwáhna caá i chājap. Yeebdih i mawatji pah queétdihbut i mao beedáat pínah ã jadh jwáhna caá. Pánihna, queétdih i mawat pínah jātih, bainí ñi choo jwáhúá”, ã niijíp be.

Sexto ã néeh tewatjidih ã watat

¹² Túttimah, biícjñh bóo téihya ã néeh tewatjidih wat péaniji, biíhdih ã watap be, páant muntih. Caandih ã watachah, búdí baác méméat ã jumap be.* Pánihichah, yeó ã dupúáh bejep be.* Widhbut meép panihni ã duuah bejep be.* ¹³ Máa cáca máa quehedih ã boloh yoh jéena bojat pah cáiwābut i

* **6:8** Jer 15.3; Ez 5.12,17; 14.21 * **6:12** Ap 11.13; 16.18 * **6:12** Is 13.10; Jl 2.10,31; 3.15; Mt 24.29; Mr 13.24-25; Lc 21.25 * **6:12** Jl 2.31

yúug jéen bejep be. ¹⁴ Pánihichah, jeábut ã buúdhah bejep be.* Nin baácboobút nihat jeená, nihat quewanabut ã túut nuumáp be.* ¹⁵ Páant ã yapachah ennit, nin baác dih moón ã maáta jeé íit díitna ã jweí waadáp be. Soldadowã ã maáta, búdí bíi dée bíbohnit, wēpnit, nihat queédih teo wāhñit, teo wāhñit nihcannitbut caanná míic ã jweí waadáp yuh be. Bitabut jeé cātíh ã jweyép be.* ¹⁶ Pánih jweinít, jap bóo jeená dih, jee dáhnadihbut nin pah ã niijíp be: “Jwiít dih ma jáh jūúwá.*” Con Maáh chūúdnidih, Oveja Wūúhdihbut búdí jwí úmna caá. Pánihna, jwiít dih ma jáhaá, Oveja Wūúhdih jwí yap yohatji jíib ã peéh chājcat pínah niijná. ¹⁷ Caandíh yap yohnit dih ã peéh chājat pínah yeó jáap wāát jumna caá. Caán ã peéh chājat pínah dih ded pah jwí jéih jweicán niít”, ã niijíp be.*

7

144 mil Dioíhwã ã wāt búúdhñit

¹ Pánihat túttimah, chéne na míic ángelwā dih wã enep be. Queét nihat pehbóo ã bejep be. Jwíih waóh bejni chóop yapatboó bej, caán túttimah bejni bíih chóop yapatboó bej, caán túttimah bejni yeó aáb jūúwápboó bej, caán péeni yeó dei bejepboó ã bejep be. Pánih bejnit, ã bejepmant jūóhni johlitnadih ã jáhap be. Pánihna, nin baácboó, búdí mājdi hbut johlit ã johcap be. Dedé bíic máa nahdih ã joh jáhacap be.* ² Pánihat túttimah,

* **6:14** Is 34.4 * **6:14** Ap 16.20 * **6:15** Is 2.19,21 * **6:16** Os 10.8; Lc 23.30 * **6:17** Is 13.6; Ez 30.2-3; Jl 1.15; 2.11; Am 5.18-20; 8.9-14; Sof 1.14-18; Mal 3.2 * **7:1** Jer 49.36; Dn 7.2; Zac 6.5

biíh ángel yeó aáb jũúwúpmant ã jũúwúchah, wã jwúub enep be. Dios páantjeh jumniíh wüt äihwãdih búudhdudih jũóhna ã chájar be. Pánih jũóhni, bita chéneña míc bejnitboó, nin baácdih, búdí mujdihbut Dios ã yéjeaat tútnit pínah ángelwãdih wêpép ã ejep be. ³ “Judh jwuhna caá. Dioíhwãdih íih móot jũúhnadih ã wüt dih wã búudh jwuhhat tút caá. Pánih wüt búudhdat pínah jãtíh nin baácdih, búdí mujdih, máanadihbut ñi yéjea jwuhca bojoó”, queét chéneña míc ángelwãdih ã niij ejep be.*

⁴ Pánihna, Dioíh wütjíh íih móot jũúhdih búudhniit “Ciento cuarenta y cuatro mil Israel ã jũimená í jumna caá”, caán ángel ã niijíchah, wã joyóp be.

⁵ Doce mil Judá jũimená jumniit ã wüt búudhniit í jumap be. Bitá doce mil Rubén jũimená, bita doce mil Gad jũimená ã wüt búudhniit í jumap be.

⁶ Bitá doce mil Aser jũimená, bita doce mil Neftalí jũimená, bita doce mil Manasés jũimená ã wüt búudhniit í jumap be.

⁷ Bitá doce mil Simeón jũimená, bita doce mil Leví jũimená, bita doce mil Isacar jũimená ã wüt búudhniit í jumap be.

⁸ Bitá doce mil Zabulón jũimená, bita doce mil José jũimená, bita doce mil Benjamín jũimená ã wüt búudhniit í jumap be. Páant moonjéh nihat ciento cuarenta y cuatro mil ã wüt búudhniit í jumap be.

Dawá baabní yéqueh dũonít

⁹ Pánihat túttimah, dawá cáacwãdih wã enep be. Nihat baácdih moón, nihat cáacwã poómp mácah wéhenit Cristodih jepahnitji caanjíh míc wáac ñuhnitdih wã enep be. Dawá cáacwã, jenah enna, buujáca naáh, Maáh ã chúudap, Oveja Wúuh

* 7:3 Ez 9.4,6

pehbüt ñ ñuhup be. Túi baabní yégueh ðuonít, táam núonadihbüt ñ bíbohó be. ¹⁰ Queét nihat nin pah ñ niij wēi ejep be:

“Dios nihatdih Maáh caá. Caán, Oveja Wūúhbut jwiít dih túi ubnit caá”, ñ niijp be.

¹¹ Queét dawá ángelwā Maáh ã chúudupdih, veinticuatro maátadih, chémena míc dawá quíibna jumnitdihbut ñ ñuh púuda bojop be. Pánih ñahnit, cáacwā ñ wēi naáwáchah joinít, páah yoh ñajnit, caandih queétbüt nin pah ñ wēi naáwáp be:

¹² “Páant tigaá. Meém chah túini, nihat jéihni, chah wēpni caá. Ma wēpatjñh nihatdih chājni caá. Pánihni ma jumuchah, “Túina caá”, páantjeh niiját caá náahap. Meemdih búdí jwí wēina caá”, ñ niijp be.

¹³ Túttimah, bíc maáh nin pah weemdih ñ niij wúbh joyóp be: “¿Nit túi baabní yégueh ðuonít det tigaá? ¿Dedmant tigaá ñt jūóh?” ñ niijp be.

¹⁴ “Weém wā jéihcan caá. Meémboó queétdih ma jéihna nacaá”, caandih wā niij jepahap be. “Nihat cáacwā tubit yeejép yap láa, Diosdih ñ cádahcat jíib ñ mao yohnitji caá.* Ñih yéguehdih ñ chocat pah, Oveja Wūúh ãih meépdih yohna, ñ yéejatdih ñ yohnit ñ jumna caá. Pánihna, yégueh túi baabní chóodih ñ ðuoná caá.*

¹⁵ “Pánih ðuonít jumna, Dios ñ chúudup pebh yeó jáap jummat pah, chei jummat pahbut caandih páantjeh ñ wēi naóhna caá. Dios ñjeéh jumna, queétdih ñ wapbipna caá.

* **7:14** Dn 12.1; Mt 24.21; Mr 13.19 * **7:14** Jn 1.29; 1Jn 1.7

- 16 Chéneji nuugúp ĩ jwúub wuncan niít. Taca jootátbut ã jwúub wihcan niít. Yeó ã wihcah, tubit chāhat ã wihcan niít.*
- 17 Maáh pebh ñuhni Oveja Wúuh ovejawādh tui en daoní ã en dawát pah, queédih ã en daobípna caá.* Ovejawādh en daoní ã waawát pah, meo waocáhna queédih ã numah bejbipna caá, báadhdad túutni mahdih ĩ babhbat pínah niijná.* Pánihna, queét páantjeh wēina, chéneji ĩ jūicán niít”,* weemdih ã niijíp be.

8

Seis ã néeh tewatjidih wat péanit, péenidih ã watat

¹ Seis ã néeh tewatjidih wat péaniji péenidih ã yoób watap be. Páant ã watachah, tac yoób hora dée wéheat laihcan, nihat ĩ yayáh bejep be.

² Túttimah, Dios pebh ñuhnit siete ángelwādh wā enep be. Biíh queédih siete póojat nahnadh ã wūhup be. ³ Biíh ángelbut orojih ĩ chājni pamadh bíbohni Diosdh cáo wūhna ĩ cáagat naa pébh ã jui ñuhup be.* Búdi chej jumni cáwat pínadh caandih ĩ wūhup be, nihat Dioíhwā ĩ úbát biícidih widnit, Dios ã chúdup pebh jumni oro naajih ã cáo wūhat pínah niijná.* ⁴ Páant ã cáo wūhuchah, caán chej jumni jeí, Dioíhwā ĩ úbát biícidih Dios pebh ã chao ñah bejep be. ⁵ Páant ã cáo wūhat túttimah, caán naadh bóo tū tūhādh caan pámapna náoyac

* **7:16** Sal 121.6; Is 49.10 * **7:17** Sal 23.1; Ez 34.23; Jn 10.1-16

* **7:17** Sal 23.2; Is 49.10; Jn 4.10; 7.37 * **7:17** Is 25.8; Ap 21.4

* **8:3** Am 9.1 * **8:3** Ex 30.1,3; Sal 141.2; Ap 5.8

péanit, baácboó ã pꝛoh jéena bojop be.* Páant ã pꝛoh jéenanachah, úm náah jꝛmni wedóát énoh biíc dih tꝛbit ã yeéj yáanachah, baác ã méménap be.*

⁶ Túttimah, queét siete ángelwã ï bíbohni póojat nahnadih póojat túut ï chãjap be.

Jwíh cuatro póojat nahna

⁷ Biíc ángel ã jwíh póoj waáwáchah, mah cámahni dahna, iigní tꝛ tãóhna biíc dih, meép wid jꝛmni, baácboó ã yúug jéenep be. Páant ã yúug jéenechah, tacdih yoób dée bꝛwájeh baác ã iiguíp be. Tacdih yoób déejeh máa, yílipꝛut, ã iigáh bejep be.*

⁸ Caán túttimah, biíh ángel jwꝛh ã bíbohni nahdih ã póojop be. Páant ã póojochah, búdí jee páh bóo, iigní dah, jeámant bꝛúg jéen bejnít, búdí mꝛjna ã bꝛúg báahap be. Páant ã bꝛúg báahachah, búdí mꝛj tacdih yoób dée meéꝛjeh ã túut nꝛꝛmúꝛ be.* ⁹ Caán ã bꝛúg báahapboó búdí mꝛjdih moón queejwã ï wꝛnꝛp be. Caánboó pahni dahwani jãajnáꝛut ã daabáh bejep be.

¹⁰ Caán túttimah, biíh ángel jwꝛh ã póojop be. Páant ã póojochah, búdí yꝛyú iigát pah bóo iigní cúí, jeámant bꝛúg jéen bejnít, biquí mꝛjna bꝛúg báahnit, meo waócáhnadihꝛut ã chꝛúúꝛ be.* ¹¹ Páant ã bꝛúg báahachah, nihat ã chꝛúhni óoni mꝛjna ã túut nꝛꝛmúꝛ be. Páant ã óonachah, dawá cãacwã caán mahdih babhna, ï wꝛnꝛp be. Caán cúí “Óoni”, ã wꝛt jꝛmꝛp be.*

* **8:5** Lv 16.12; Ez 10.2 * **8:5** Ex 19.16; Ap 11.19; 16.18 * **8:7**
Ex 9.23-25; Ez 38.22 * **8:8** Ex 7.17-21 * **8:10** Is 14.12 * **8:11**
Jer 9.15; 23.15

12 Biíc peihcannit ángelwã ã póojat túttimah, biíh ángel jwuh ã póojop be. Páant ã póojochah, yeó, widh, cúiwābut tacdih yoób déejeh ã yeh iigát ã buudáh bejep be. Pánihna, chéneha míc hora pohba yeó ã chāhcap be. Cheibut chéneha míc hora pohba widh, cúiwã ã yeh iigáp be.*

13 Queét chéneha míc ã póojat túttimah, jwúub enna, búdí jao jiijnídih wã enep be. Caán ã niíj ñaacáchah, wã joyóp be. “¡Yeejép pohba! ¡Yeejép pohba! ¡Yeejép pohba! Wēpép ángelwã buu jwuh póojat túut caá ã chājap. Páant ã póojochah, chah yeejép yoobát nin baácđih jumnit ã yapbipna caá”, ã niíj ñaacáp be.

9

Quinto póojat nah

1 Queét chéneha míc ángelwã ã póojat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni nahđih ã póojop be. Páant ã póojochah, cúí pah iigní ángel japmant ã buúg jéen jūúwúchah, wã enep be. Namah bóo íitna dei bejnit, ã wātāt pínah niijná, Dios llavedih caandíh ã wūhup be. ² Caanná dei juibínit, ã wātachah, búdí tuu jeí ã bac jūúwúup be. Caán jeí ñahna, yeodíh, jeádihbut ã jāhachah, nihat ã dupúáh bejep be.* ³ Caán jeí cātíh jumnit díguipwã pah jíghnit baácboó ã bej peét bejep be. Dúo ã tuúbát panihnidih bíbohni, cāacwāđih tuúbhna, búdí tubanit pínah ã jumup be.* ⁴ Páant cāacwāđih yeejép ã chājachah yuhna, yílpidih, máadih, biíh ã momnidihbut Dios ã yéjeaat túutcap be. Caán ã

* **8:12** Ex 10.21-23; Is 13.10; Ez 32.7; Jl 2.10,31; 3.15 * **9:2** Gn 19.28
* **9:3** Ex 10.12-15

wūt búudhca naáhwādhijeh ã yéejaat túutup be.*

⁵ Pánih yéejaat túutna yuhna, ã mao yohat túutcap be. Cinco widh pohba yeejép ã tuúbát túutup be.

⁶ Páant ĩ tuúbúchah, tubit tubanit, cãacwã ĩ wunat pínahdih búdí ĩ bidbipna caá. Páant ĩ bidichah yuhna, queédih Dios ã wunat túutcan niít.*

⁷ Queét díguipwã míic maonit pínah caballowã pah ĩ jígohop be. Maáta ĩ dūwát oro júdunadih ĩ dūwúp be. ĩih móot cãaquíh móotna pah ã jígohop be.* ⁸ ĩih yoócnabut yaádíh waó yoóc pah bóo maátni ĩ dūwúp be. ĩih maobát jióih maoná pah ã jígohop be.*

⁹ ĩih tacadih ĩtah chóona ĩ dūwúp be, ĩih bácahdih jãhat pínah niijná. ĩih māj jwãpana ã yáaat, dawá caballowã pútáni chóonadih wáinit, míic mawadih bejna, ĩ ñáwat pah ã yáanap be.*

¹⁰ ĩih doomántbut tuúbát doóbhna ã jumup be. Pánihna, cinco widh pohba ĩ tuúbúchah, cãacwã búdí ĩ tubanap be. ¹¹ Nump bóo tólihdih moón ĩ maáh ángel queét díguipwãdihbut watni ã jumup be. Hebreo wéheatjĩh caán Abadón ã wūt jumup be. Griego wéheatjĩh Apolión ã wūt jumup be. Páant niijná, “Yéeja Beedáni”, niijná ĩ chãjap be.

¹² Díguipwã cãacwãdih yeejép ĩ tubúp chūúat túttimah, ĩ jwíih yeejép yapatji ã péanap be. Caán túttimah, chéne láa cãacwã yeejép ĩ jwúub yap-bipna caá, páant muntih.

Sexto póojat nah

¹³ Biícjĩh bóo téihya ángelwã ĩ póojat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni nahdih ã póojop be.

* **9:4** Ez 9.4 * **9:6** Job 3.21; Jer 8.3 * **9:7** Jl 2.4 * **9:8** Jl 1.6

* **9:9** Jl 2.5

Páant ã póojochah, Dios pebh jumni oro naá yapatna jumni mona cātíh, wéheat ã yáa bacap be.*

14 Pánih wéhena, caán póojni ángeldih nin pah ã niij naáwáp be: “Éufrates wūt jumni muj jwēejboó queét chénena míc chéonitji ángelwādh ma wataá”, ã niijíp be. 15 Páant ã niijíchah joinít, caán ángel queét chénena míc ã watat túutnitdh ã watap be, dawá cāacwādh ï mawat pínah niijná. Queét ángelwā Dios ã chājat túutni hora, yeó jáap, widh, jópchidihjeh pāina ï chājap be. Pánihna, ï pāini hora ã juyúchah, nihat cāacwādh tac yoób déejeh mawat túut caá ï chājap. 16 ïih soldadowādh jenah ennit, “Dos cientos millones caballowājih chūudnit soldadowā ï jumna caá”, ï niijíchah, wā joyóp be.

17 Caballowādh, queétjih chūudnitdhbut wā enechah, nin pah ï jíghop be. Queétjih chūudnitíh bácah jāhat ïtah chóona, chod dūuni, jeá jaijni, búo jumni chóona dūonítdh wā enep be. Caballowāih waó, jíó waoná pah ã jíghop be. ïih jacmant túu iigát, ïtah chej jum wíjni, túu jeí bíicdh ã bacap be.

18 Pánihna, caballowā jacmant bacnijih tacdh yoób dée cāacwādh ï mawap be. 19 Queét caballowā ïih jacmant, ïih pījmantbut cāacwādh ï mawap be. ïih pīj mai pah jíghoni jumna, caanjih cāacwādh ï chāacáp be.

20 Obohjeéhtih, dawá ï mao judhnitboó búdí yeejép ï yapachah enna yuhna, ï yéj chājatdh ï cádahcap be. Nemépdih ï wēi cádahcap be. Orojih, platajih, bronce wūt jumni ïtahjih, jeejih, máajih ï chājnidih “Dios caá”, ï niij jenah joyádh ï wēi cádahcap be. Caán ï pāpni jéih encan, jéih joicán,

* 9:13 Ex 30.1-3

jéih jibcanni ã jumuchah yuhna, caandih ã wëi cádahcap be.* ²¹ Biíh ã yéej chãjatdihbut ã cádahcap be. Cãacwãdih ã mawat, ã weha máha nihcannitjìh ã yéej chãjat, ã numát, ã jiwátdihbut ã cádahcap be. Pánih cádahcan, ã túut numcáp be.*

10

Bainí papélah quiítbidih ángel ã ãb jũwát

¹ Túttimah, biíh wëpép ángel mah tólih diítna ñuhni japmant ã dei jũwúchah, wã enep be. ãih wao cháh maí pahni júdu ã jumup be. ãih móot yeó ã yeh iigát pah ã yeh iiguíp be. ãih wiona máa iigní pah ã jíghop be. ² Bainí papélah quiítbih watni ã tewep be. ãih jéihyepmant bóo wio nah búdí mujna chũi ñuh, wáyámant bóo nah jiaboó ã chũi ñuhup be. ³ Pánih ñuhnit, búdí úum náah jumni ã wëp ejep be. Páant ã ejat túttimah, siete láa énoh ã ñuhín puñat pah bóo jepahatdih wã joyóp be. ⁴ Páant ã jepahachah joinít, wã daác jwíhip yah be. Obohjeéhtih, páant wã daacát túut chãjachah, jeámant weemdih nin pah ãi niijíp be. “Siete énoh yáaat pah bóo ã niijátjidih ma daacca bojó”, ã niijíp be.

⁵ Páant ã niiját túttimah, búdí mujdih, jiadihbut chũi ñuhni ángel ãih jéihyepmant bóo muj nahjìh ã júut ñahanap be. ⁶ Pánih júut ñahanit, nin pah ã niijíp be: “Dios ã enechah, túi yoobópdih wã naóhna caá. Caánboó páantjeh jumni, nihatdih chãjni ã jumna caá. Japmant moondih, nin baác dih, nin baác dih moondihbut, búdí mujdih, búdí mujdih

* **9:20** Sal 115.4-7; 135.15-17; Dn 5.23 * **9:21** Ex 8.15,19

moondíhbut chājni caá. BꞰ páant bóojeh tiguaá ã páñat. ⁷ Péeni ángel ãih póojat nahdih ã póojochah, ‘Nin pah wã chāj bipna caá’, Dios ã niijátji pah ã yap bipna caá. Jon jãtih cãacwãdih naóhcan yuhna, ã naáwãtdih naóh yapanitboodih ãt túi naóh beedánap wut jĩ. Páant ã niij naáwãtjidih bꞰ jwꞰh ã chāj bipna caá”, caán ángel ã niijíp be.*

⁸ Páant ã niiját túttimah, weemdih daacát tútcanniji ã jwꞰꞰb naáwáp be, páant mꞰntih. Nin pah aí niijíp be: “Búdĩ mꞰjdih jiaboó chãĩ ñuhni ángel pebhna ma bejeé. Caanná jwĩbínit, ã bíbohni papélah quiítbitdih ma wꞰꞰú”, ã niijíp be. ⁹ Páant ã niijíchah joiná, ã pebhna bejnit, caán quiítbitdih wã wꞰúꞰp be. Páant wã wꞰúꞰchah joinít, nin pah weemdih ã niij jepahap be: “¡Dáa! Ma jeémé. Ma jwĩh jeéméchah, belo mac pah ã túi núꞰm jwꞰhbipna caá. Obohjeéhtih, ma wꞰtat túttimah, nema bijat panihat meemdih ã jũóhbipna caá”, ã niijíp be.

¹⁰ Páant ã niijíchah joinít, caán quiítbitdih wꞰbnit, wã jeémép be. Páant ã niijátji biíc yoobó, belo mac pah ã túi núꞰm jwꞰhꞰp be. Obohjeéhtih, wã jeémát túttimah, nema bijat panihat ã jũúwꞰp be.*

¹¹ Caandih wã jeémp péanachah, jeámant nin pah weemdih aí jwꞰꞰb niijíp be, páant mꞰntih: “Nihat baác dih moón, mácah wéhenit, ã maátabut, túttimah ded pah ã yapat pínahdih ma naóh yapanaá”, ã niijíp be.

11

* **10:7** Ex 20.11; Dt 32.40; Dn 12.7; Am 3.7 * **10:10** Ez 2.8-3.3

Dios naáwátdih chénewã naóh yapanit

¹ Túttimah, jenah enat pínah dii doóbhdiñ ángel weemdíh ã wūhup be. Caán doóbhdiñ ã wūhuchahjeh, nin pah Dios ái niijíp be: “Wíih mūdíh ma jenah enbi jwuhú. Caán mūdíh juibí jenah ennit, weemdíh ï cáo wūhat naadíh, weemdíh wēinitdihbut ma jenah enee.*

² Obohjeéhtih, caán múú jóocmant bóo juúhdih ma jenah enca bojóo. Caán juúh judíowã nihcannitdih wūhni caá. Queét cuarenta y dos widh pohba wíih tútchidih, caán tútchidih moondíhbut tabit yeejép ï chājipna caá.* ³ Wíih doonádih ï naóh yapaat pínah niijná, chénewã wíihwādh wā wahbipna caá. Páant wā wahachah, jūiná dūwát chónadih dūonít, mil doscientos sesenta yeó jáapjeh ï naóhbipna caá”, ã niijíp be.

⁴ Queét naóh yapanit chéne olivo wūt jumni nahna panihnit, chéne jíí cáagat nahna panihnitbut ï jumna caá. Dios nihat Maáh pebh queét ï ñahna caá.* ⁵ Det queétdih en jūihnit ï yéj chājíhichah, íih jacmant bóo tūú iigát panihatjéh queétdih ï maobipna caá. ⁶ Queét chénewã ï naóh yapaat pah bóo mah ã būugcát pínah wēpat ï bíbohbiñna caá.* Mūjdih meép mūjnajeh túut nūmát pínah wēpatbut ï bíbohbiñna caá.* Nin baácdiñ moondíh judhcabit wūnatna ï wūhat pínah wēpatdihbut ï bíbohbiñna caá. Pánihna, ï náahat pah bóo ï chājipna caá.*

* **11:1** Ez 40.3; Zac 2.1-2 * **11:2** Dn 7.25; 12.7; Lc 21.24 * **11:4**
 Zac 4.3,11-14 * **11:6** 1R 17.1 * **11:6** Ex 7.17-19 * **11:6** 1S
 4.8

7 Páant ì naóh yapa péanachah, namp bóo tólihboó jumni Namo bac jūóhnit,* naóh yapanitjīh míc maonit, queédih ã mao yohbipna caá.* 8 Páant ã mawat túttimah, Jesúsdiḥ ì péoh dodh mao yohniji búdí tútchidiḥ bóo namáboó ìih bácahnaji ã ñajbipna caá. Caán tútchidiḥ moón tubit yeejépwā caá. Sodoma tútchidiḥ moón, Egipto baácdiḥ moonbét ì niḥat pah ì jumna caá.* 9 Pánihna, biíc peihcanni yeó jáap túi ñaj, biíh yeó jáap tac yoób ìih bácahnaji ã ñajbipna caá. Páant bóí yeó jáap ã ñajachah, niḥat baácdiḥ moón ì wēi enat pínah niijná, ìih bácahnajidiḥ ì yohat tútcan niít. 10 Queét chénewā, cāacwādiḥ moh yéjanitji ì wunachah ennit, niḥat baácdiḥ moón búdí ì wēibipna caá. Pánih wēina, queét mícjeh bií déediḥ ì míc wūhbipna caá.

11 ìih bácahnaji biíc peihcanni yeó jáap túi ñaj, biíh yeó jáap tac yoób Diosboó queédih ã jwáub boobipna caá. Páant ì boo pud jūúwáchah ennit, niḥat cāacwā queédih ì en wáhi bejbipna caá.* 12 Pániḥat túttimah, jeámant wéheat búdí ã yáanachah, ì joibipna caá. Queét chénewādiḥ nin pah ã niijbípna caá: “Ninboó ñi púuh laáb jūúwá”, ã niijbípna caá. Páant ã niijíchah joinít, queédih jūihnitji ì enechah, mah tólihjīh ì púuh laab béjbipna caá.* 13 Páant ì púuh laab béjehah, baác búdí ã mémébiḥipna caá. Páant ã méménachah, caán tútchidiḥ bóo dawá muná ã buugúchah, siete mil cāacwā ì wunbipna caá. Bitá wuncannitboó en wáhi bejna, “Dios chah wēpni caá”, ì niijbípna caá.*

* 11:7 Dn 7.7; Ap 13.5-7; 17.8 * 11:7 Dn 7.21 * 11:8 Is 1.9-10

* 11:11 Ez 37.5,10 * 11:12 2R 2.11 * 11:13 Ap 6.12; 16.18

14 Pánih yeejép yapna, chéneji cãacwã yeejép ï yapap be. Páant ï yapat túttimahbitjeh, biíc láa yeejép ï jwúub yapbipna caá, páant muntih.

Péeni nahdih ã póojat

15 Túttimah, péeni ángel jwuh ã bíbohni nahdih ã póojop be. Páant ã póojochah, jeámant ï wēp wéhenachah, wã joyóp be. Nin pah ïi niij wēi naáwáp be:

“Jwĩ íp Dios, ã wũh Cristo biíc dih nin baác dih moondih ï wutuchah, buu jwuh nihatdih ï jepahat túutna caá. Dios ã maáh jummat ã buudcán niít”, ï niijíp be.*

16 Páant ï niijíchah joinít, Dios pebh chúudnit veinticuatro maátabut, páah yoh ñajnit, caandih ï weñep be.

17 “Maá, meém caá chah wēpni. Jon jãtih meém matát jumap tajĩ. Buubut ma jumna caá. Buu jwuh nihatdih ma wutuchah, ma wēpatjĩh ma jepahat túutbipna caá. Páant ma chãjachah ennit, ‘Túina caá’, meemdih jwĩ niijná caá.

18 Nin baác dih moón meemdih jepahcannitboó, ï íjip yah jĩ. Páant ï jepahcatji jíib, buu meémboó queétdih búdí íjnit, peéh chãjat túut caá ma chãjap.* Wunnitjidih ma peéh chãjbipna caá. Obohjeéhtih, míhwã ï túi chãjatji jíib, queétboodih ma túi chãjbipna caá. Ma naáwátdih naóh yapanitji bita míhwã biíc dih majeéh jumnit, ï túi wēibipna caá. Maátadih, moh yéejnitdihbut míhwã

* 11:15 Ex 15.18; Dn 2.44; 7.14,27 * 11:18 Sal 2.5; 110.5

ĩ jumuchah, ma tui chãjbipna caá.* Nin baácđih moondih yéejanitđih bũ yohat túut caá ma chãjap”, ĩ niijp be.

¹⁹ Páant ĩ niiját túttimah, jeáboó jumni Dioih mũú jęc pãa lajnidiđ wã enep be. Pániđ enna, caán mũú diítna, Dios cãacwãđih teo wáacat túut niijná, ã naóđ daácni naaná ã ñũhat paihđihbũt wã enep be. Caandih wã enechah, búđi úum náah jumni wedóát énođ ã yáanachah, baác méméat biícđih, mah cámahni dahnađũt ã joh bũgúp be.*

12

Yad wili, Maí Dũũnibũt

¹ Páant úum náah jumni ã yapat túttimah, nin baácboó ded pah ã yapat pínađđih Dios jeáboó ã júutũp be. Pániđ júutni oboh jumni nihcan be. Jeáboó yad wili mi jumuchah, wã jwíih enep be. Miíđ yégueh yeo páđ ã yeh iiguíp be. Caánt widhđih mi chũi ñũũp be. Maáta ĩ đũwát júđũ dée, doce cúiwã jumni júđũđih mi đũwáp be. ² Caánt mi weép jáaana, tũbit mi ñaacáp be.*

³ Túttimah, jeáboó jwũũb ennit, búđi maí đũũnidiđ wã enep be. Caán siete waó jumni ã jumũp be. Waó jummat pah maáta ĩ đũwát júđũnadiđ ã đũwáp be. Diez mona jumni ã jumũp be.* ⁴ Āih pĩjĩđ cúiwãđih tacđih yoób dée ã ũb pũi yoh jéenanap be. Pániđna, yad wili weép jáaanachah ennit, mi wũũđđih joó jeémát túut niijná, mi pebh caán maí ã páñap be.* ⁵ Páant ã páñachah, newé

* 11:18 Sal 115.13 * 11:19 Ap 8.5; 16.18-21 * 12:2 Mi 4.10

* 12:3 Dn 7.7 * 12:4 Dn 8.10

weépdih mi túuhup be.* Caán wébít nihat baácdih moón ï maáh pínah ã jumup be. Páant Maáh chah wēpni ã jumuchah, cāacwã caandíh ï jéih yap yohcan niít. Páant ã cāac jumuchahjeh, Dios ã pebhna caanbít dih ã ub ñah bejep be.* ⁶ Páant mi wãúhdih ã ub bejat túttimah, cāac wihcapboó, Dios ã ámoh jwejepjina beh wili mi jwei béjep be. Caanná mi jumuchah, mil doscientos sesenta yeó jáap Dios caántdih ã en dawáp be.

⁷ Páant mi jweyát túttimah, jeáboó ï míc mawachah, wã enep be. Miguel ãih ángelwã biíc dih jũóh nit, Maí Dũni ãihwã biíc dih ï jumupna míc mawadih ï juibínap be.* ⁸ Pánih míc maonit, Miguelwãboó Maí Dũniwãdih yap yoh nit, jeáboó ï jwúb jumap tútcap be. ⁹ Pánih yap yohna, caán Maí Dũni, nemépwã ï maáh, Satanás wüt jumnidih, ãihwã biíc dih nin baácna ã yohop be. Nihat baácdih moondíh yeeni caá ã jumup.* ¹⁰ Túttimah, jeámant nin pah biíh ã wēp naáwáchah, wã joyóp be:

“Bũ jwuh jwĩ íp cāacwãdih ã táí ubna caá, bũca. Jwĩ íp ã wutatdih yap yoh nit ï wihcan caá. Æ wahni Cristodihbut det yap yoh nit ï wihcan caá. Nemépwã ï maáh jeáboó jumnijidih baácboó ã yoh jéenanap be. Caán nemépwã ï maáh yeó jáap jumap pah, chei jumap pahbut jwĩ déewã panih nit Jesúhwãdih ‘Nit yeejépwã caá’, jwĩ ípdih niíj naóh yacna ã cháj jwuhup jĩ.*

* **12:5** Is 66.7 * **12:5** Sal 2.9 * **12:7** Dn 10.13,21; 12.1; Jud 9

* **12:9** Gn 3.1; Lc 10.18 * **12:10** Job 1.6-12; Zac 3.1

- 11 Queét Jesúíhwā Oveja Wāúh meépdih túi jenah joinít, nemépwā ĩ maáhdih ĩ yap yohop be. ‘Jesucristo wun wāhna, jwĩ yéejatdih ā yoh wāhup jĩ’, niijnít, nemépwā ĩ maáhdih yap yohnit ĩ jumna caá. Páant túini doonádih ĩ naáwát peéh, bita queétdih ĩ mawíhichah yuhna, Cristoíh doonádih ĩ naóh cádahcap be.
- 12 Nemépwā ĩ maáh baácboó yoh jéenani ā jumuchah ennit, yeéb jeáboó jumnit ñi weñeé. Obohjeéhtih, yeéb con baácboó jumnit, búdí mujboó jumnitbut moh yéejnit ñi jambipna caá. Pánihna, caandíh peéh chājat pínah tóah jūúwáchah jéihna, nemépwā ĩ maáh búdí ā íjna caá. Pánih íjnit, ñi pébhna jubína, yeebdíh ā moh yéejabipna caá”, aĩ niijíp be.
- 13 Miguel caandíh ā yohatdih jéihnit, Maí Dũni wébít índih ā ñũn béjep be. 14 Obohjeéhtih, Dios caántdih búdí jawíh muj jwāpa pah bóo ā wāhup be, cāac wihcapboó mi jíj jwei béjat pínah niijná. Caanná mi jubíát túttimah, biíc peihcanni jópchi túi beéd, biíh jópchi tac yoób Dios caántdih ā en daobípna caá, Maí Dũni caántdih ā yéejacat pínah niijná.* 15 Caanná mi bejehchah, caántdih daabáát túut niijná, búdí muj pah bóo Maí Dũni ā éeguep be. 16 Páant ā éeguechah ennit, caántdih wapat túut niijná, baácboó ā dúuc bejep be, ā éegniji mah caán íitboó ā nooj yác bejat pínah niijná. 17 Páant ā nooj yác bejehchah ennit, caántdih jéih maocan, Maí Dũni búdí ā íjip be. Pánih íjnit, caántdih buujácan, mi jumimená, Dios ā wətatdih jepahnit, Jesúíh túini

* 12:14 Dn 7.25; 12.7

doonádih jepahnitdih míc mawadih ã bejep be.
 18 Pánihna, Maí Dũũni búdí mũj jwẽejdih bóo óondih
 ã jũibí ñũhũp be.

13

Búdí mũjmant aáb jũóhni Namó

¹ Páant caán óondih Maí Dũũni ã jũí ñũhũchah,
 caán búdí mũjmant Namó jwũh, pah jũinít, ã
 aáb jũúwúchah, wã enep be.* Caán Namó queét
 chénewã Dios naáwátidih naóh yapanitjidih maoni-
 jeh mũntih ã jũmũp be. Caán siete waó jũmni,
 diez mona jũmni ã jũmũp be. ãih mona jũmat
 pah maáta ï dũwát júdũnadih ã dũwũp be. ãih
 waonádihbut wũt daácni ã jũmũp be. Caán wũtna
 “WEÉM CHAH WĒPNI CAÁ”, ã niij daacátidih enna,
 Dios búdí ã íjna caá.* ² Caán Namó jió daacá,
 wĕpĕp bejni, tac behni pah ã jũmũp be. Búdí
 jítcha jũmni, búdí téih chóabut jũmni, wĕpĕp ã
 jũmũp be. ãih jac búdí jió jac pah bóo ã jũmũp
 be.* Maí Dũũniboó Namó ã wũtat pínah wĕpatdih
 ã wũhũp be. Pánih wũhna, queét chénat pah ni-
 hat cãacwãdih wũtat túut niijná, caandíh maáh
 ã waadánap be. ³ Caán Namodih mao yohíhna,
 biíc wao dáhdih ï búũh baacátji jwúũb ñũũmni ã
 jũmũp be. Pánihna, caán ã jwúũb ñũũmátjidih ennit,
 nihat cãacwã en wúhi bejnit, Namó queétdih ã
 wũtũchah, ï jepahap be. Nihat ãihwã ï jũmũp
 be. ⁴ Namó ã wũtat wĕpat pínahdih Maí Dũũni ã
 wũhũchah enna, cãacwãboó bódícha caj yoh ñajnit,
 caandíh ï weñep be. Namodihbut ï weñep be.

* 13:1 Dn 7.3 * 13:1 Ap 17.3-12 * 13:2 Dn 7.4-6

Pánih wēina, nin pah Namodih ĩ niíj weñep be: “Biíh meém ma wēpat panihni ã wihcan caá. Det meemdíh míc maona, ĩ jéih yap yohcan niít”, ĩ niijíp be.

⁵ “Chah wēpni caá”, Namodih niijnít, Diosdih yeejép ĩ wéhenachah yuhna, Diosboó joyáh bojnit, cuarenta y dos widhjuh maáh ã jumát táutap be. ⁶ Caán Namó Diosdih, áih wūtdih, ã jumapdih, jeáboó jumnitdihbut yeejép ã wéhenap be.* ⁷ Dioíhwādh míc maonit, queédih ã yap yohop be. Páant ã yap yohochah yuhna, Dios ã enah bojop be. Páant caandíh Dios ã wātcah, áta jéih yap yohcan tagaá. Pánihna, nihat cáacwā poóm̄p jumát pah, nihat mácah wéhenit, nihat baácdih moondíh Namó maáh ã jum̄ jwuh̄p be.*

⁸ Nihat Diosdih jepahcannit mícjeh Namó pebh juibí bódicha caj yoh ñajnit, caandíh ĩ weñep be. Dios nin baácdih ã chājat pínah jātih, áihwā pínah ĩ wātnadh átát daacáp wāt jī. Caán ã daácní tólih Oveja Wūáh ĩ maoníh tólih caá. Pánihna, caán tólihdih ĩ wūtdih daácca naáhwā mícjeh Namodih ĩ weñep be.*

⁹ ¡Det molít jumna, ĩ joyoó naáh!

¹⁰ Det nemat muúboó nemnit pínahdih ĩ nembipna caá. Det jwāag maonit pínahdihbut ĩ jwāag maobipna caá.

Pánihatdih jéihna, jwiít Dioíhwā yeejép yapna yuhna, caandíh túi jenah joí cádahcat caá náahp.*

Baác díttmant jəóhni Namó

* **13:6** Dn 7.8,25; 11.36 * **13:7** Dn 7.21 * **13:8** Sal 69.28; Ap 3.5 * **13:10** Jer 15.2; 43.11

11 Túttimah, biih Namó baácmant ã bac jũúwúchah, wã enep be. Oveja wũúh chéne jáap mona jũóhnbít pah jíghni úum náah ã wihcap yuh be. Obohjeéhtih, ã wéheat úum náah jumni ã yáanap be. 12 Pánihna, mujmant jũóhni Namoboó, baácmant jũóhndih maáh ã waadánap be. Páant ã maáh waadániboó, nihat baácđih moondih mujmant jũóhni Namó, búuh baácnijidih ã weñat túutap be. 13 Baácmant jũóhni Namó ã wēpatđih júatnit, búdí iigát déedih jeámant ã búúg jéen jũúwát túutap be, cáacwã caandih en wáhi bejnit, íjepahat pínah niijná. 14 Mujmant jũóhni ã wutuchah, baácmant jũóhniiboó ã wēpatjĩh cáacwãđih ã yeenap be. Pánih yeena, jwíih jumni pah jíghnidih ã pāpat túutap be. Caán jwíih jumni íbat naajĩh í búuh baác yohniji yuhna, ã jwúub boonap be. Páant í chājachah enna yuhna, Dios páantjeh ã enah boj jwuhap be.* 15 Baácmant jũóhni Namoboó mujmant jũóhni pah jíghni í pāpnijidih caolih ã jéyanachah, ã wéhenap be. Det caán pāpnidih í wēicat enna, ã mao yohat túutap be. Diosboó caandih páantjeh ã chāj jwuhat túutap be. 16 Caán baácmant jũóhni Namó nihat cáacwãđih biquína íih jéihyepmant bóo téihya páhanadih, bitadih íih móot juúhndih ã daacát túutap be. Oboh jumnit, maáta, dawá bíi dée bíbohnit, moh yéejnit, teo wáhnit, teo wáhcannitđih, nihat bíic yoobó ã daacát túutap be. 17 Caán jwíih jumni Namó biquínadih áih wútdih, bitadih áih númerođih daacca naáhwãđih ã jíib chājat túutap be.

18 Caán daacátđih túi jéihyat caá náahap. Dios ã

* 13:14 Mt 24.24; 2Ts 2.9-10

teo wáacatjĩh jéihnit jumna, Namoih daacátdih ñi túi beh enbipna caá. Caán número newéih wüt ã jumna caá. Áih número seiscientos sesenta y seis caá.

14

Oveja Wúúh, ã ñlonitbut

¹ Túttimah, jeáboó jumni Sión wüt jumni jeejĩh ñuhni Oveja Wúúhdih wã enep be. Ájeéh dawá, 144 mil cãacwã ï jumup be. Queét áih wütdih, ã ípĩh wütdihbut ñih móot juúhnadidh daácnit ï jumup be.* ² Queétdih wã joyóchah, jeámant ái yáanap be. Búdí dóo ã yáaat pah, búdí énoh ã yáaat pahbut ái yáanap be. Árpas ï niijní bíitat dahna ã yáaat pahbut ái yáanap be. ³ Caanjĩh maáh ã chãudup pebh, chénena míic dawá quíibna jumnit ángelwã, veinticuatro maáta pebhbut, queét 144 mil cãacwã ï ñuhup be. Caanjĩh ñuhnit, jáap ewatdih eona ï chãjap be. Nin baácdih jumnitji yéejat yohnit, ã túi ubnit jumna, queétjeh caán jáap ewatdih ï jéihyep be. ⁴ Queét ï weha mána yaádh nihcannitjĩh yéej chãjcnit jumna, Oveja Wúúhdihjeh túi péenit ï jumup be. Yeejépwãjeéh jumnitjidih Diosboó áihwã pínah ã ubup be. Queétboó áihwã pínah, Oveja Wúúh pínahbut, túi jepahnit ï jumup be.* ⁵ Pánihna, yeeccannitjeh jumna, yéejat wihcannit míic ï jumup be.*

Bíic peihcannit ángelwã ï naóh jéenaat

* 14:1 Ez 9.4; Ap 7.3 * 14:4 Ex 23.19; Stg 1.18 * 14:5 Sof 3.13

⁶ Tálttimah, jeáboó yeó namp biíh ángel ã jiiíjichah, wã enep be. Dioíh táini dooná páantjeh jumnidih nihat cáacwã poómp jumat pah, nihat mácah wéhenit, nihat baácđih moondíh naóhni ã jumap be.

⁷ Caán ángel wēp naóhna, nin pah ã niíj jéenanap be: “Diosđih ñi úumá. Buu jwuh cáacwãđih peéh chãjat túut caá ã chãjap. Pánihna, caandíh ñi wēi naáwá. Caánboó nihat jeáboó jumnidih, nihat con baácboó jumnidihbut chãjni caá. Pánih wēpni ã jumachah jéihna, caandíh bódicha caj yoh ñajnit, ñi weñeé”, ã niíjip be.

⁸ Páant ã niíját tálttimah, biíh ángel jwuh nin pah ã niíj jéenanap be: “¡Ñi joyoó! Babilonia wūt jumni búdí táтчidih moón wēpnit ã jumachah yuhna, queéđih Dios jáantjeh ã yoh beedána caá.* Queét páant ã yohnit nihat bitadıh ã yéj chãjat túutap be. Máihnit, bitadıh ã wuhachah, queétbut biíc yoobó tubit yeejép ã chãjap be. Pánih chãjna, ‘Dios caá’, ã niíj pãpnidih ã weñechah, queétbut ã en yacap be”, ã niíjip be.

⁹⁻¹⁰ Queét chéne ángelwã ã niíját tálttimah, biíh ángel jwuh, nin pah ã niíj jéenanap be: “Det Namodih, ã pãpat túutnidihbut wēinit, ñih móotđih, téihyadih ãih wūt daácnitđih Dios ã peéh chãjbipna caá. Dios queéđih búdí íijnit, iiguípna ã wahbipna caá. Caán đubcanni iiguípboó jumna, queét tubit tabana, moh yéj náah jumnit, tubit ã ñaácđipna caá. ãih ángelwã, Oveja Wáuhbut ã enechah, yeejép ã yapbipna caá.* ¹¹ Caán iigát tuu jeí ã yaicán niít.*

* **14:8** Is 21.9; Jer 51.8; Ap 18.2
51.17; Jer 25.15; Ez 38.22; Ap 16.19

* **14:9-10** Gn 19.24; Sal 11.6; Is
* **14:11** Is 34.10

Queét tubit jġgah náah jumnit páantjeh ĩ jumnipna caá. Nihat cāacwā Namodih bódicha caj yoh ñaj wēinitdih, yeejép tubat páantjeh ā jumnipna caá. Yeó jáap jummat pah, chei jummat pah biíc yoobó ĩ tubabipna caá. Ā pāpat túatnidih wēinit, āih wāt daácnitdihbut páant yeejép ĩ yapbipna caá”, ā niijíp be.

¹² Páant yeejép ĩ yapachah ennit, jwiít Dioíhwāboó ā wutatdih jepahnit, Jesúsdiĥ cádahcat caá náahap.

¹³ Túttimah, jeámant ā jwáub wéhenachah, wā joyóp be. “Nindih ma daacá: ‘Det Jesúsíhwā caandíĥ cádahcannit jumna, ĩ wunat túttimah, búdí ĩ wēibipna caá’”, āi niijíp be.

Páant ā niiját túttimah, Túini Espírítu jwuh nin pah ā niijíp be: “Páant ta tigaá. Yoobópdiĥ tigaá. Queét búdí ĩ tewatdih péanit, ĩ choobípna caá. Dios pebhboó ĩ ráuh laáb jwibínachah, ĩ túi chājatjidiĥ jéihnit, queétdiĥ ā túi chājbipna caá. Pániĥna, queét caanná jwibínit, búdí ĩ wēibipna caá”, ā niijíp be.

Dios cāacwādiĥ ā ñíwat

¹⁴ Túttimah, túi baabní mah tólihdih wā enep be. Caán mah tóliĥjih nihat cāacwā úud jeñé ā chūudup be.* Caán chūudni maáta ĩ dawát oro júdudih ā dawúp be. Biíc íbat túi eeép, pácahidih ĩ bóodat naá déediĥ ā bíbohó be. ¹⁵ Túttimah, bíĥ ángel Dios ā jumupmant ā bac jūúwúp be. Pániĥ bac jūóhniĥ, mah tóliĥjih chūudnidih ā wēp ejep be: “Buu jwuh Dios ā jenahat láa ā jwiná caá. Pániĥna, míĥ pácahi paniĥni ā túi baabácaĥ, ma bíbohni íbat naajĥ míĥ cāacwādiĥ ma ub beedá bojóó”, ā niijíp be.*

* 14:14 Dn 7.13 * 14:15 Jl 3.13

16 Páant ã niijíchah joinít, mah tólihjih chúudni ã bíbohni íbat naajĩh nin baácđih bóo pácahi panihnidih ã bóod jwíhip be.

17 Túttimah, biih ángel jwuh Dios ã jumupmant ã bac jűűwáp be. Caanbút mah tólihjih chúudni ã bíbohni dée íbat naa múntih ã bíbohóp be.

18 Túttimah, biih ángel jwuh Diosđih cáo wűhat naa pébh jumni ã bac jűűwáp be. Caánboó caán naadíh bóo tűű iigáđđih en daoní jumna, nin baácboó iig beedáát pínah wěpat bíbohni be. Pánih bac jűóhna, eeép íbat naá bíbohni ángeldih ã wěp ejep be: “Con baácđih bóo jumni jiwá iguía panihni ã túi ei beedná caá. Pánihna, ma bíbohni íbat naajĩh caandíh ma bóod űű beedánaá”, ã niijíp be. 19 Páant ã niijíchah joinít, caán ángel nin baácđih bóo iguíh pihanadih ã bóod űű beedánap be. Páant ã bóod űű beedánit, caán iguíh pihanadih ĩ búuh chuñat júáboó ã yoh yacap be. Páant ã yoh yacat pah-jeh tigaá, caandíh náahcannitđih Dios búdí ĩjnit, queéđđih peéh chájna, ã yohbipna caá. 20 Pánih yohna, caán tútchí jwěejđih ĩ búuh chuñat júáđđih iguíh pihanadih ĩ búuh chuñat dée pah yeejép căacwăđđih ã mao yohat túutap be.* Caanjĩh ĩ mao yohochah, ĩih meép ã nooj bác bejep be. Caán meép mųj pah ã jumap be. Tres cientos kilómetros ã nooj béjep be. Pánih nooj béjna, chéne metros dée ã numahap be.

15

Căacwă yeejép ĩ yapat pínahđih siete ángelwă ĩ bíbohat

* 14:20 Is 63.3; Lm 1.15; Jl 3.13; Ap 19.15

¹ Túttimah, jeáboó enna, úum náah jumnidih wã en wáhi bejep be. Nin baácboó ded pah ã yapat pínahdih weemdíh ã júutap be. Caán oboh jumni nihcan be. Nin pah jíghatdih wã enep be: Siete ángelwã ã jumap be. Cãacwã ã yéejatdih Dios búdí íijna, queét siete ángelwãboó yeejépwãdih ã pée peéh chãjat tútnit pínah be. Pánihna, siete láa pohba cãacwãdih ã peéh chãjat pínah niijná, queédih wahat túut ã chãjap be.

² Queét ángelwãdih wã enat túttimah, búdí mujdih wã enep be. Caan máj túi jélepni tuu iigátjĩh widni ã jumap be. Namodih, ã pãpat tútnidih, áih númerodih ã daacát tútatdihbut jepahcannitji caán muj jwéejdih ã ñuhchah, wã enep be. Caanjĩh ñuhnit, Dios ã wãhni árpas ã niijní bítat dahnadih ã bíbohob be. ³ Dios ã yap yohatjidih jenah joinít, Diosdih teo wãhni Moisés ã chãjatjidih eona,* Oveja Wãúh ã chãjatjidihbut wëi eona, nin pah ã níj ewep be:

“Maá, meém chah wëpni caá. Ma chãjatdih enna, jwĩ en wáhi bejna caá. Chah túini caá ma chãjat. Meém nihat baácđih moón ã maáta chah maáh caá. Yoobópdih chãjni caá.

⁴ Nihat cãacwã meemdíh úumnit, ‘Chah wëpni caá’, ã niijbípna caá.* Meemjéh yéejat wihcanni caá. Nihat baácđih moón yoobópdih ma chãjatdih enna, ma pebh juibínit, bóđicha caj yoh ñajnit, meemdíh ã wëibipna caá”, ã niijíp be.*

⁵ Túttimah, jeáboó jwúub ennit, Dioíh muú jęc pãa lajnidih wã enep be. Pánih enna, caán muú díftna,

* 15:3 Ex 15.1-18 * 15:4 Jer 10.7 * 15:4 Sal 86.9

Dios cãacwãdih teo wáacat túut niijná, ã naóh daácni naaná ã ññhat paihdih ã ññajat tólihdihbut wã enep be.* ⁶ Caán muúdíh wã enechah, queét siete ángelwãboó yeejépwãdih ã pée peéh chãjat túutnit pínah caán muú díitna jumnit, ã yoób bac jũúwáp be, buca. Túi baabní yeh iigní yégueh chóna ðonít, oro tǒpjih jǒoh poómp yoób juí wái chéonit míc ã jumup be. ⁷ Páant ã bac jũúwáchah, biíc dawá quíibna jumni ángelboó queét siete ángelwãdih ã yoobó oro pamapnadih ã wũhup be. Caan pámap díitdih cãacwã ã yéejatdih Dios páantjeh jumni, búdí íijna, ã peéh chãjat pínah túi yáoni ã jumup be. ⁸ Páant ã wũhuchahjeh, Dioíh muú díitna ã yeh iigát, ã wēpatbut jumna, tuu jeí ã jum peét bejep be. Pánihna, Dios ã wēpat búdí jumna, queét siete ángelwã ã peéh chãjat pónih, tuu jeí muújéh ã jumuchah, ded biíc ã jéih waadcáp be.*

16

Dios cãacwãdih ã peéh chãjat jumni siete pamapna

¹ Túttimah, Dios ãih muumánt ã wēp naóh bacanachah, wã joyóp be. Queét siete ángelwãdih nin pah ãí nij naáwáp be: “Wã nijátji pahjeh, buu baác dih moondíh peéh chãjat túut caá wã chãjap. Pánihna, ñi bíbohni pamapna díitboó jumnidih ub bejnit, baácboó ñi puoh jéenabí”, ã nijíp be.

² Páant ã nijíchah joinít, biíc ángel ã bíbohni pamapdih ub bejnit, caán díitboó jumnidih baácboó ã puoh jéena bojop be. Páant ã puoh

* **15:5** Ex 38.21 * **15:8** Ex 40.34; 1R 8.10-11; 2Cr 5.13-14; Is 6.4

jéenanachah, Namoih cãacwã yeejép yaohna jumnit ï jumap be. Queét ãih wõt duonít míicjeh, caan páh jíghnidih ï pãpnidih wēinit ï jumap be. Páant ï chãjatji jíib, queétdih ã peéh chãjachah, nihat ïih bácahnadih dawá yahwítna ã jumuchah, queét tabit yeejép ï tabanap be.*

³ Páant ã p̄oh jéenaat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni pamap díitboó jumnidih bádí mujboó ã p̄oh báaha bojop be. Páant ã p̄oh báahanachah, caan múj meépjeh ã jumah bejep be. Wunniíh meép pah ã jíghop be. Páant yeejép meép ã jumuchah, caan mújboó jumnit nihat queejwã ï táí wun beedáh bejep be.

⁴ Chénewã ï p̄oh jéenaat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni pamap díitboó jumnidih nihat mujnaboó, meo waócáhnadihbut ã p̄oh báahani ã chũúúp be. Páant ã chũúúchah, meép mujna míicjeh ã túut nuúm beedáh bejep be.* ⁵ Páant ã túut numúchah ennit, biíh ángel mujnadih en daoní, nin pah ãi niijíp be:

“Dios, meém yéejat wihcanni caá. Jon jãtih, buubut ma jumna caá. Pánihna, cãacwã yeejép ï chãjachah enna, queétdih peéh chãjna, meép mujna chãjat yoobópdihi tigaá.

⁶ Namoihwãboó míihwãdih maona, meép ï yohop be. Páant ï mawatji jíib, queétdih meépdihjeh ma babhbat tútat yoobópdihi caá. Páant ma chãjatdih tibeé queét ï náahap be”, ã niijíp be.

⁷ Páant ã niiját túttimah, Diosdih cáo wúhat naajéh ã wéhenachah, wã joyóp be. “Páant tigaá.

* **16:2** Ex 9.10; Dt 28.35 * **16:4** Ex 7.17-21; Sal 78.44

Maá, meém chah wēpni caá. Yeeat wihcanni, yoobópdiĥ tigaá ma peéh chāĵap be”, ái niijíp be.

⁸ Biíc peihcannit ĩ pꝛoh jéenaat túttimah, biíĥ ángel jwꝛĥ ã bíbohni pamar diítboó ĵumnidih yeodíĥ ã pꝛoh jāhanap be. Páant ã pꝛoh jāhanachah, cǎacwǎdih ã tehaat pínah niijná, Dios yeodíĥ tꝛbit ã chāhaat tútꝛp be. ⁹ Pánihna, cǎacwǎ tꝛbit wꝛn tehna, Dios queédih ã peéh chāĵatdih jéihnit, caandíĥ yeejép ĩ jūihñꝛp be. Yeejép yapna yꝛhna, ĩ yéejatdih jĵgahcan, ĩ noón cádahcap be. “Dios túini caá”, ĩ niij wēi naóhcap be.

¹⁰ Chénena míc ĩ pꝛoh jéenaat túttimah, biíĥ ángel jwꝛĥ ã bíbohni pamar diítboó ĵumnidih Namo ã chūudꝛpboó ã pꝛoh jéenanap be. Páant ã pꝛoh jéenaat túttimah, ã maáh ĵumꝛpboó ã dꝛpúáh bejep be.* Pánihna, queét yaoh ĵumnit, tꝛbit tꝛbana, ĩih nuúcdih ĩ néeh chāacáp be. ¹¹ Dios queédih ã yaoh chāĵachah jéihna, caandíĥ yeejép ĩ jūihñꝛp be. Queét tꝛbit tꝛbana yꝛhna, yeejép yahwítna dꝛoná yꝛhna, ĩ yeejép chāĵatdih jĵgahcan, ĩ noón cádahcap be.

¹² Biícjīĥ bóo téihya ángelwǎ ĩ pꝛoh jéenaat túttimah, biíĥ ángel jwꝛĥ ã bíbohni pamar diítboó ĵumnidih Éufrates wūt ĵumni mꝛjna ã pꝛoh báahanap be. Páant ã pꝛoh báahanachah, caan múj ã jōpah bejep be, yeó aáb jūúwꝛpmant moón maáta ĩih cǎacwǎ biícđih ĩ chūuĥat pínah niijná.*

¹³ Túttimah, biíc peihcannit nemépwǎ bubúwǎ pah jíghnitdih wǎ enep be. Biíc Maí Dꝛuníĥ ĵacmant ã bac jūúwꝛp be. Biíĥ mꝛjmant jūóhni Namóih ĵacmant ã bac jūúwꝛp be. Biíĥ, “Dios

* **16:10** Ex 10.21 * **16:12** Is 11.15

naáwátdih naóh yapani caá”, niij yeeni baácmant jūóhni Namóih jacmant ã bac jūúwúp be. ¹⁴ Queét biíc peihcannit nemépwã cãacwã ĩ jéih chãjca naáhdih chãj jūutnit pínah ĩ jumup be. Nihat baácdih moón ĩ maáta ĩih cãacwãdihbut ĩ míc mawat túutup be. Páant ĩ míc mawat pínah yeó jáap Dios चाह wēpni nihat cãacwãdih wutni jumna, pée míc mawat yeó jáap ã jumuchah, caandih eníhcannitdih Dios ã yap yohbipna caá.

¹⁵ Caandih wã enat pónih, nin pah Jesús jwuh ái niij naáwáp be: “**¡Ni joyoó! Nuumni cãac ñi náhnica, nuumádh ĩ juibíat pah, weembát ñi náhnica, wã dei bejbipna caá.* Pánihna, yégueh ðuonít ĩ tíccat pah, táinidih chãjnit, wã jwúb dei juibínachah, ñi tíccan niit. Páant wã dei juibíat pínahdih táí pãinit, búdí ñi wēibipna caá**”, ã niijíp be.

¹⁶ Queét biíc peihcannit nemépwã nihat baácdih moón ĩ maátadh míc mawat túut niijná, ĩ yoób míc wáacat túutup be. Hebreo wéheatjĩh “Armagedón”, wūt jumupboó ĩ míc wáacap be.*

¹⁷ Seis ángelwã ĩ puoh jéenaat túttimah, caán péeni jwuh ã bíbohni pamap diítboó jumnidih johlit jumupboó ã puoh yohop be. Páant ã puhwuchahjeh, ãih muumánt Dios wēpép ái niijíp be: “**¡Páant bóojeh tigaá, bũca!**” ã niijíp be. ¹⁸ Páant ã niijíchahjeh, úum náah jumni yoobát énoh wedóat biícdih pũi, baác búdí ã méménap be.* Jon jãtih páant bóo pohba baác ãpĩ mémécan jĩi. Bũ caá chah baác méméat ã yoób jumup. ¹⁹ Páant ã baác

* **16:15** Mt 24.43-44; Lc 12.39-40; Ap 3.3 * **16:16** Jue 5.19; 2R 9.27; 23.29; 2Cr 35.22; Zac 12.11 * **16:18** Ap 8.5; 11.13,19

méménachah, caán búdí tútchi, dáuc peét bejna, bíc peihcanni tútchina pah ã chãwáp be. Nihat bíh tútchinabut ã boto jéen beedáh bejep be. Caán búdí tútchi, Babilonia wüt jumni tútchidih moón tubit yeejép ĩ chãjatjidih náhnina, búdí ĩjnit, Dios queétdih búdí ã peéh chãjap be.* 20 Pánih baác méména, nihat quewana boto daab béj, jeenábut ã boto jéen beedáh bejep be. Pánihna, dedé jeé, quewabut ã noón wihcap be.* 21 Dahwani cámahni mah dahna cãacwãdih ã buug lãjap be.* Caán cincuenta kilos pah bóo chodni dahna ã jumup be. Pánihna, queétdih ã buug lãjachah, cãacwãdih tubit ã peéh chãjachah ennit, Diosdih yeejép ĩ jãihñup be.

17

Tubit yeejép chãjat túttnih

1 Túttimah, siete pamapnadih bíbohnit ángelwãjeéh jumni wã pebh jwinít, nin pah weemdih ã niij naáwáp be: “Ma en jũwú. Dawá mujna chah chãudnih dawá cãacwãdih tubit yeejép mi chãjat tútat peéh, Dios ã peéh chãjat pínahdih meemdih wã jútbpina caá.* 2 Nihat baácđih moón ĩ maátadih mi wutna caá. Queét maáta caántđih jepahnit, mijeéh ĩ yéej chãjap be. Páant ĩ chãjachah, nihat cãacwãbut bíc yoobó ĩ yéej chãjap be”, ã niijp be.*

3 Páant ã niiját túttimah, Túini Espíritu ã wēpat weemdih búdí ã jumuchah, cãac wihcapboó ángel weemdih ã ub bejep be. Ā ub juibínachah, dũni

* 16:19 Is 51.17; Jer 25.15; Ap 14.10
Ex 9.23; Ap 11.19

* 17:1 Jer 51.13

* 16:20 Ap 6.14

* 16:21

* 17:2 Is 23.17; Jer 51.7

Namojih yad wili mi chũuduchah, wã enep be. Caán Namó wã jwíih ennijeh muntih ã jumap be. Caán siete waó jumni, diez mona jumni ã jumap be. Æih waonádih dawá wõt yee daácni ã jumuchah ennit, Dios búdí ã íjna caá.* ⁴ Caanjíh chũudnihboó maáta ì dũwát chóodih mi dũwáp be. Caán chóona chod dũni, ñunúp mac pah chítah jumni, dawá oro, búdí jíib jumni jeé tíibna, perlas wõt jumni tíibna biíc dih ì wid búudhni ã jumap be. Oro pamapdihbat mi bíbohop be.* Caán pámap tái jígoni jumna yuhna, caán díitboó búdí yeejép mi chãjat ã jumap be. ⁵ Caánt yeejép wili miíh móot juúhdih mi wõt daácni ã jumap be. Caan wútdih bita ì tái jéihcan caá. Nin caá mi wõt: “BÚDÍ TÚTCHI BABILONIA WÛT JUMNI TÚTCHI PAH CAÁ. NIHAT YÉEJ CHãJATDIH ÑINAHAT TÚTNIH, DIOSDIH NÁAHAT TÚTTCANNIH CAÁ”, níj daác búudhnih mi jumap be. ⁶ Dawá Jesúihwádih míic maonit, ñih meép ì yohochah enna, máihnih pah búdí mi weñep be. Jesúsdih ì cádahcat jíib caánt queétdih mi mawap be.

Caántdih ennit, weémboó wã en wúhi bejep be. ⁷ Páant wã en wúhi bejehah ennit, ángel weemdíh nin pah ã níijíp be: “¿Dépanih tigaá ma en wúhi bej? Ma jéihca naáh yad wilidih mi chũudni Namó siete waó jumni, diez mona jumnidihbat wã jéihyabipna caá. ⁸ Caán Namó jãtíh jumni ã jumap be. Obo-hjeéhtih, bũ ã wih jwuhcan caá. Túttimah, caán numah bóo ítmant jumni ã bac jũóhbirna yah caá.* Páant ã bac jũúwát túttimah, iiguípna ã bejbipna caá. Nin baác ã jumap pínah jãtíh Dios ãihwã pínah ì

* **17:3** Ap 13.1 * **17:4** Jer 51.7 * **17:8** Dn 7.7; Ap 11.7

wãtdih ãih papélah tólihdiã ã daacáp jĩ. * Pánihna, ã daácca naáhwãboó caán Namó ã jwúub jígohochah, ã en wáhi bejbipna caá.

9 “Buu wã naáwãtdih jéihíhna, ñi túi joyoó. Namóih siete waoná, siete jeená panihni ã jumna caá. Caán siete jeenájih caánt mi chúdup be. Caán siete jeená siete maátadih mi wãtnit ã jumna caá.

10 Cinco maáta ã maáh jumati jáantjeh ã buudáh bejep be. Biíh queét túttimah, buu maáh ã jumna caá. Biíhboó caán túttimah maáh waadní, bahnijeh ã jumbipna caá. 11 Namoboó játih jumni, buu wihcanni, queét siete maáta túttimah, jwúub jumna, maáh ã waadbípna caá. Caán siete maátajeéh jumni caá. Túttimah, iiguípna ã bejbipna caá.

12-13 “Namóih mona, diez maáta panihnit ã jumna caá.* Dawá cãacwã ã chah maáta pínah ã jumna caá. Obohjeéhtih, queétboó maáta ã waad jwúhcan caá. Queét diez maáta biíc yoobó jenah joinít, Namóihwã ã jumbipna caá. Pánihna, ãih baácdih moón ã chah maáh Namodih ã waadábipna caá. 14 Queét diez maáta Namó biíc diã bejni, Oveja Wúuh ã ñionit, caandíh cádahcannit biíc diã jumna, míic mawadih ã jubíbipna caá. Páant ã míic mawachah yuhna, Oveja Wúuh ãihwã biíc diã queétboodíh ã yap yohbipna caá. Caán Oveja Wúuh niãat cãacwã ã maáta chah Maáh caá ã jumna. Pánih chah wẽpni jumna, queétdih ã yap yohbipna caá”, ángel ã niijíp be.*

15 Caanjéh muntih nin pah ã jwúub niijíp be: “Buu caánt yeejép chãjniã dawá mujna chah

* 17:8 Sal 69.28; Ap 3.5; 13.8 * 17:12-13 Dn 7.24 * 17:14 Dt 10.17; Ap 19.16

chúudnih ded pah mi jummatdih wã naóhbipna caá. Caan mújna nin baácdih moón, dawá cãacwã ã jummat pah caá. ¹⁶ Caán Namoboó, diez maátajih yeejép chãjnihdih ã eníhcan niít. Pánihna, queétboó miíh bií déedih, miíh túini yéguehdihbut dúuc wái beedánachah, tíic náah jumnih mi chãobípna caá. Miíh déepdihbut ã jeémpbipna caá. Páant ã jeémp jadhndihbut ã cáo yoh beedábipna caá. ¹⁷ Dios yeejép chãjnihdih yohat túut niijná, queét diez maátadih biíc yoobó ã jenah joyát túutap be, Namodih ñih baácdih moón chah maáh ã jummat pínah niijná. Jon jãtíh Dios ã niijátji pah ã yap beedéchahjeh, Namoboodíhbut ã yohbipna caá. ¹⁸ Caánt ma ennihji nin panihni mi jumna caá: Caánt Babilonia wút jumni búdí tútchi panihni caá. Caán tútchidih moón nihat baácdih moondíh yeejép wutnit ã jumna caá”, ángel ã niijíp be.

18

Babilonia tútchi yohni ã jummat

¹ Túttimah, biíh ángel, Dios pebh jumni ã dei jũúwúchah, wã enep be. Búdí wěpni jumna, ã yeh iigát nihat baácboó ã túi baabáp be. ² Pánih dei jũinít, caán ángel tubit ã wěp niijíp be:

“¡Yohni caá buca! Wěpép Babilonia tútchidih moondíh Dios jáantjeh ã yoh beedánap be.* Bũũ dawá nemépwã, yeejép jwébehwã, cãacwã ã en iinít míicjeh ã jumna caá.*

³ Nihat baácdih moón, ã maáta biícdih, caán tútchidih moón yeejép ã chãjachah, ã en yacap be. Páant yeejép ã chãjatdih en yacnit,

* **18:2** Is 21.9; Jer 51.8; Ap 14.8 * **18:2** Is 13.21; Jer 50.39

Namodih wēinit, ĩ jepahap be. Queét nihat dawá bií déedihbut ĩ en ñinahap be. Páant yeejép ĩ chājatji jíib Diosboó caán tátchidih moondíh ã yoh beedánap be”, ã niijíp be.*

⁴ Túttimah, jeámant Diosboó nin pah ái niijíp be: “Wĩihwāá, caán tátchidih moón biícdih yéej chājcat túut niijná, ñi bac bejeé.* Ñi bac bejcah, queétdih wã peéh chājachah, yeebdíhbut ã chūúhbpna caá.

⁵ ĩ yéej chājat caánt yeejép chājnih mi yéej chājatji pah, búdí yoobát ã jumna caá.* Pánihna, weemboó mi yéej chājatjidih wã quíib buudcán caá.

⁶ Pánih quíib buudcán, caántdih búdí wã peéh chājat túutbpna caá. Căacwādh yeejép mi chājat túutatji pah, caántboodíh yeejép yoobát wã peéh chājat túutbpna caá.*

⁷ Caántboó ‘Weém maáh wili, táinih caá. Éemp wannah ĩ moh yéejat panihcan caá. Dedé yeejép yapat weemdíh ã wihcan niít’, mi niij jenah joyóp yah be. Páant niij jenah joiná, búdí jíib jumnidih mi bíbohop be. Páant búdí jíib jumnidih mi bíbohatji pah muntih, yeejép mi yapa naáh.

⁸ Páant mi niij jenah joyóchah yahna, náhnicahjeh caántdih peéh chājat pínah ã jumbipna caá. Caánt tubúp chūúh, wan jūinít, naujúpjihjeh mi wanbpna caá. Páant mi wanuchah, caántdih ĩ cáo yohbpna caá. Weém ñi Maáh

* **18:3** Is 23.17; Jer 51.7 * **18:4** Is 48.20; Jer 50.8; 51.6,45 * **18:5** Gn 18.20-21; Jer 51.9 * **18:6** Sal 28.4; 137.8; Jer 50.29

Dios chah wēpni jumna, caántdih wā niiját pah yoobópdih wā peéh chājat tūtchipna caá”, jeámant ái niijíp be.*

⁹ Pánihna, Dios caántdih peéh chājna, ā cáo yohochah, caán jeidíh ennit, nin baácdih moón ĩ maáta búdí ĩ jūibípna caá. Queét mijeéh yeejép chājnitji, caán tútchiboó túini bíí déedih jíib chājadih ĩpĭ jūibínap yah be. ¹⁰ Páant búdí ā iiguíchah enna, queét maáta ĩih tútchimant jumna, bíic yoobó peéh chājat pínahdih úamnit, ĩ en wáhi bejbipna caá. Caandíh en wáhi bejnit, nin pah ĩ niijbípna caá:

“Moh yéejni tútchi caá, Babilonia. Con búdí tútchi, chah wēpni tútchi ā jumap yah be. Obohjeéhtih, náhnicah, con tútchidih Dios ā peéh chājna caá”, ĩ niijbípna caá.*

¹¹ Nihat baácdih moón bíí dée jíib chāj jibnitboó, caán tútchi ā buudúchah enna, bíí déedih jwúab jíib chāj wūhat pínah wihcat jéihnit, búdí ĩ jĭgahbipna caá.* ¹² Oro, plata, búdí jíib jumni jeé tíibna, perlas wūt jumni tíibnadihbut ĩ jéih jíib chāj wūhcan niít. Bíih ĩ ub jūóhni túini yéguehna, maáta ĩ dawát jaihni yégueh chóona, seda wūt jumni túi itíni chóona, dūuni yégueh chóonadihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. Bíih ĩ ub jūóhni chej jumni máa nahna, marfil wūt jumnijĭh ĩ chājnidih, búdí jíib jumni máajĭh ĩ chājnidih, bronce wūt jumnijĭh ĩ chājnidih, ĩtahjĭh ĩ chājnidih, mármol wūt jumni jeejĭh ĩ chājnidihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. ¹³ Bíih ĩ ub jūóhni ĩ jeémátidih ĩ nuñaat pínah canela wūt jumni, bíih ĩ jeémátidih ĩ nuñaat pínahbut, chej jumni ĩ cáwat

* **18:8** Is 47.7-9 * **18:10** Ez 26.16-17 * **18:11** Ez 27.31,36

pínah, mirra wūt jumni chej jumni dahnadihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. Bíih ĩ ʉb jūóhni ĩ jeémát pínah jíiwá iguáh mac, jeémát chājat yíi, trigo oj, caán tíbnadihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. Bitá jiwíwā, ovejawā, caballowā ĩ wáini pātúni chóona bíicdihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. Queédih teo wāhñit pínahdih ĩ ʉb jūáwúchah yuhna, queédih jíib chājnit pínah ĩ wihcan caá. Pánihna, jíib chājnit pínah ĩ wihcah enna, queét ʉb jūóhñitjiboó búdí ĩ jġgahbipna caá.* ¹⁴ Caán tútchidih moonjídih jāiná, nin pah ĩ niijbípna caá:

“¡Adé! ĩ moh yéejna caá. Nihat ĩ oiniji ā bʉudáh bejep be. Nihat túini ĩ bíbohnijibat ā bʉudáh bejep be. Chéneji ā jwúʉb wihcan niít”, ĩ niijbípna caá.

¹⁵ Queét caán tútchidih moondíh bíi dée jíib chāj wāhna, búdí ĩ jíib tewep yuh be. Pánihna, caán tútchidih yuápmaħ ĩ en boj behbipna caá, “Jwiítidihbut peéh chājná”, niijná. Páant niġ en űuhna, caán tútchidih búdí ĩ jġgahbipna caá.*

¹⁶ Búdí jġgahñit, nin pah ĩ niijbípna caá:

“Moh yéejnit caá con búdí tútchidih moonjí. Queét caánt yeejép chājniħ mi nihat pah túinidih ĩ bíbohop yuh be. Caántboó túi jāihni, túi dʉuni yégueh chóona, maáta ĩ dʉwát chóonadiħ mi dʉwáp yuh be. Oro, búdí jíib jumni jeé tíbna, perlas wūt jumni tíbnadihbut búudhni yégueh chóonadiħ mi dʉwáp yuh be. Páant mi nihat pah con tútchidih moón ĩ jumap yuh be.

* **18:13** Ez 27.12-13.22 * **18:15** Ez 27.31,36

17 Obohjeéhtih, náhnicañeh con títchi ã buúáh bejep be”, ã niijbípna caá.

Nihat dahwani jááj chónadiah moón, ã maáta, queétdih teo wáhnit, bita bádí mujboó teo jibnitbut, caán títchidih yuúp ã enbipna caá.*

18 Caanjíñ enna, caán títchi ã iiguíchah ennit, nin pah ã niij ñaácbipna caá: “Con títchi nihat pah, biíh títchina ã wihcan caá”, ã niijbípna caá.* 19 Pánih bádí jígha jünít, nin pah ã niijbípna caá:

“¡Adé! Con títchidih moonjí moh yéejnit caá. Túini títchi yah jíí. Nihat jwiít dahwani jááj chóna bíbohnit, bádí mujna jibnit, con títchidih bóo bií déejíñ jwí jíib tewep yah be. Obohjeéhtih, biícmantjeh con títchi ã buúád beedáh bejep be”, ã niijbípna caá.*

20 Caán títchidih Dios ã yohochah ennit, yeéb nihat, ángelwã, Jesúíhwã, áih túini doonádih naóh jibnit, naóh yapanit biícdih, bádí ñi weñeé.* Caán títchidih moón yeebdíh bádí yeejép ã chãjat títutap be. Páant yeejép ã chãjatji jíib Dios ã peéh chãjna caá, buca”, ã niijbípna caá.

21 Túttimah, biíh wēpép ángel bádí jee dáhdih ub ñaha bojnit, bádí mujna ã yoh báahanap be. Pánih yoh báahana, nin pah ã niijíp be:

“Nin jee dáh ã buúg báahat pah bádí Babilonia títchi páantjeh buúdní ã jumna caá.* Páant ã buúdat túttimah, caán títchidih chéneji ã encan niít.*

* **18:17** Is 23.14; Ez 27.26-30 * **18:18** Ez 27.32 * **18:19** Ez 27.30-34 * **18:20** Dt 32.43; Jer 51.48 * **18:21** Jer 51.63-64

* **18:21** Ez 26.21

- 22 Caán tútchidih ï ewatji ã jwúub wihcan niít. Árpasdih ï bíitatji, chíó nahnadiah ï póojatji, biíh póojat nahnadihbut ï póojatjibut ã wihcan niít.* Caán tútchidih teonitji ï jwúub teocan niít. Jeémát chãjna, jeé júdujĩh ï úunat yáaatbut ã laihsan niít.
- 23 Caán tútchi ã jwúub yeh iigcán niít. Téihya chéonit, ï wēi wéheatjibut ã jwúub laihsan niít.* Caán tútchidih moón bií déedih jíib chãj jibnit biíh tútchinadih moondíh ï en ñinahat táutap be. Pánih en ñinahat táutnit, Diosdih ï náahcat pínah niijná, queédih ï yééjanap be”, ángel ã niijíp be.
- 24 Caán tútchidih moón Dios naáwát dih naóh yapanitdih, bita áihwãdihbut yeejép ït mao yohop tajĩ. Nihat biíh tútchidih moonbát Jesúihwãdih ï mao yohatdih ït en yacap tajĩ. Páant búdí meép ï yohatji jíib, Babilonia tútchidih moondíh Dios búdí ã peéh chãjap be.*

19

- 1 Babilonia tútchi ded pah ã yapat pínahdih wã enat túttimah, jeámant dawá nin pah ïí niíj wēi ñaacáchah wã joyóp be:
¡Aleluya! Diosdih búdí jwĩ wēi naóh jíih. Dios jwiít dih táí ubni caá. Nihat cãacwãdih wutni, chah wēpni caá. Pánihna, caandíh búdí wēi naáwát caá náahap.
- 2 Yeecan, yoobóp dih peéh chãjni caá. Yeejép chãjnihdih en yacnit, nin baácdih moón

* 18:22 Is 24.8; Ez 26.13

* 18:23 Jer 7.34; 25.10

* 18:24 Jer 51.49

yeejép ĩ chājap be. Pánihna, caántboodíh Dios búdí ã peéh chājap be. Āihwādih mi mao yohat jíbbut, búdí ã peéh chājap be”, ĩ níijíp be.*

³ Túttimah, nin pah ĩ jwúub níj wēi ñaacáchah, wã joyóp be:

“¡Aleluya! Diosdih jwĩ túi wēi naóh jíih. Caán yeejép búdí tútchi íg beední jumna, chéneji ã jwúub jígohcan níit”, ĩ níijíp be.*

⁴ Queét veinticuatro maáta, chéneña míc dawá quíibna jumnit ángelwã bíicdih bódicha caj yoh ñajnit, nin pah jwĩ Maáh Diosdih ĩ níj wēi ñaacáp be: “¡Páant tigaá! ¡Aleluya!” ĩ níijíp be. ⁵ Túttimah, Maáh pebh ñuhni nin pah ái níijíp be:

“Jwĩ Maáh Diosdih ñi weñeé. Nihat caandíh teo wãhñit, oboh jumnit, maátabut, nihat yeéb áihwã ñi túi weñeé”, ã níijíp be.*

Oveja Wúuh téihya chéona, ã numah jeémát

⁶ Túttimah, dawá cãacwã ĩ wēi naáwáchah, wã joyóp be. Búdí dóo, énoh ã yáaat pah bóo ái yáanap be.*

“¡Aleluya! Diosdih búdí jwĩ wēi naóh jíih. Búú jwĩ Maáh yoobát caá ã jumup. Pánihna, jwĩ Maáh chah wēpnidih jwĩ wēi naóh jíih.*

⁷ Búú Oveja Wúuh téihya chéwat túut caá ã chājap. Ā téihya chéonih pínah wili, túi míc ámoh péanìh mi pãina caá.

⁸ Túi baabní yégueh quei wíhcanni chóodih Dios caántdih ã wúhup be. Caán túi baabní yégueh

* **19:2** Dt 32.43; 2R 9.7 * **19:3** Is 34.10 * **19:5** Sal 115.13

* **19:6** Ez 1.24 * **19:6** Sal 93.1; 97.1; 99.1

Dioíhwã ï túi chãjatdih ã júutna caá. Pánihna, ï téihya chéwat yeó jáap ã jumuchah, jwiit jwĩ wēi jĩh”, ïi niijíp be.*

⁹ Páant ï niij wēi naáwát túttimah, caán ángel nin pah weemdih ã jwúb niijíp be: “Nindih ma daacá: ‘Oveja Wáuh téihya chéona, ã numah jeémát dih* Dios ã did bojnitboó, túi wēinit caá’, ma niij daacá”, ã niijíp be. Páant niijnájuh tih, nin pah ã jwúb ñún niijíp be: “Túi yoobópdih tibeé wã naáwát. Dios weemdih ã naáwát túutap be”, ã niijíp be.

¹⁰ Páant ã niijíchah joinít, caan pébh bódicha caj yoh ñajnit, caandih weñat túat wã chãjap yuh be. Obohjeéhtih, páant wã chãjachah ennit, weemdih nin pah ã niijíp be: “Páant ma chãjca bojoó. Meém ma nihat pah weembát Diosdih teo wũhni mun tigaá. Ma déewã Jesúíhwã, nihat ãih túini doonádih cádahcannit ï nihat pah weembát Diosdih teo wũhni mun tigaá. Diosdihjuh bódicha caj yoh ñajnit, weñat caá náahap”, ã niijíp be. Nihat Dios naáwát dih naóh yapanitboó Túini Espiritu ã wēpatjĩh Jesúih túini doonádih jwĩ naóhna caá. Pánihna, jwiit nihat caandih teo wũhni mícjeh caá.

Baabní caballojih chũdni

¹¹ Túttimah, Dios ã jumupboó jęc pãa lajni pah ã jumuchah, wã enep be.* Caánboó baabní cabalodih wã enep be. Caanjih chũdni “Yeecanni, yoobópdih chãjni”, ã wūt jumup be. Caandih eníhcannitdih míc maonit, yoobópdih peéh chãjni caá.* ¹² Æih quíibna tuu õopát panih jíghni be.*

* **19:8** Ef 5.23-32; Ap 7.14 * **19:9** Mt 22.2-3 * **19:11** Ez 1.1

* **19:11** Sal 96.13; Is 11.4 * **19:12** Dn 10.6

Ñih wao dáhdih maáta ï dúwát júdnadih dawá ã dúwáp be. Biíh wútbút ã dúwáp be. Caán wútdih caanjéh ã jéihyep be. Bitá ï jéihcap be. ¹³ Ñih yégueh, búdí meép chũhni chóodih ã dúwáp be. Caanjéh yuhna, biíh wút jumna, “Dios ã jenah joyátdih naóhni”, ã wút jumap be.* ¹⁴ Ñih soldadowã jeámant moón caandíh ï péenap be. Baabní cabal-lowãjih chũdnit, túi quei wíhcanni baabní yégueh chóonadih ðonít míc ï jumap be. ¹⁵ Chénaboó jaco jumni íbat naadíh ã chãác tewep be. Caán naá nin baácdih moondíh ã yap yohat pínah naá ã jumap be. Ñ wēpatjīh ã wutuchah, biíc caandíh ã jéih yap yohcan níit.* Dios chah wēpni nin baácdih moón túbít ï yéej chājatjidih búdí ã íjna caá. Páant ã íjjichah, caballojih chũdniboó queétdih búdí ã peéh chāj bipna caá.* ¹⁶ Ñih yégueh chóo máijih ñih biíh wút daácní ã jumap be, nihát ï jéih enat pínah níijná. “NIHAT CĀACWĀ Ĩ MAÁTA CHAH WĒPNI MAÁH CAÁ”, ã níj daácní ã jumap be.*

Namodih ã yap yohat

¹⁷ Túttimah, yeojíh ñhni ángeldih wã enep be. Nihat jóopwãdih nin pah ã níj ej wáacáp be: “Míic wáacnit, Dios ã wãhni jeémátdih ñi jeémp jũúwá. ¹⁸ Nihat baácdih moón Diosdih yap yohnitjīh bácahdih jeémát túut níijná, ñi míic wáac jũúwá. Ĩ maáta, soldadowã ï maáta, chah wēpnit, cabal-lowã, queétjih chũdnit, nihát bita, queétdih teo

* **19:13** Jn 1.1,14 * **19:15** Sal 2.9 * **19:15** Is 63.3; Lm 1.15; Jl 3.13; Ap 14.20 * **19:16** Dt 10.17; Ap 17.14

wāhñit, teo wāhcannit, oboh jumñitbut, queét ni-hatíh bácahjidih jeémát tāt niijná, ñi pāi jūúwá”, jóopwādih ángel ā niijíp be.*

¹⁹ Túttimah, Namodih, nin baácdih moón chah maáta, ñih soldadowā biícđih míc wáacnit, míc mawadih ĩ bejehah, wā enep be. Pánihna, baabní caballojih chūđni, āih soldadowā biícđih ĩ jumapna Namowā míc mawadih ĩ jubínap be. ²⁰ Páant ĩ míc mawachah, baabní caballojih chūđniboó Namodih yap yohnit, ā tewep be. Biíh Namó, “Dios naáwátđih naóh yapani caá”, niij yeenidihbut yap yohnit, ā tewep be. Caán yeeni-boó jwíh jūóhni Namodih nihat cāacwā ĩ táí jenah joyát pínah niijná, cāacwā ĩ jéih chājca naáhdih dawá chāj júđtni ā jumap be. Caán ā jútatjīh Namóih wāt đnonítđih, āih pāpnidih wēinitdihbut ā yeenap be.* Queét chénewādih yap yohnit ā chéwat túttimah, queét báadhnitđihjeh iiguípna ā yohop be. Caán iiguípboó búdí muj pah bóo, tūbit yeejép chej jumni, íg đubcapboó ā jumap be. ²¹ Bitá ĩjeéh jumñitjidih baabní caballojih chūđniboó ā chāác teoni íbat naajīh ā mawap be. Páant ā mawat túttimah, queét jóopwāboó ñih bácahjidih jeémpnit, búdí ĩ wud jumap be.

20

Mil jópchi Jesucristo áihwājeéh ā maáh jumát

¹ Túttimah, biíh ángel jeámant ā dei jūúwúchah, wā enep be. Numah bóo ítdih bóo llavedih, búdí ĩtah tōpdihbut ā bíbohó be. ² Pánih dei junít, Maí Đuñidih ā tewep be. Caán Maí Đuñi jon jātih

* **19:18** Ez 39.17-20 * **19:20** Ap 13.1-18

bóo maí chóo d̄aoníji, nemépwā ĩ maáh, Satanás w̄t j̄um̄ni ã j̄um̄ap be.* Caandíh teonit, mil jópchi pohba yeejép ã chājcat pínah niijná, ã Ɂb dei j̄úóhni ĩtah t̄õpj̄ih ã chéwep be. ³ Pánih chéó péanit, ã bac j̄úóhniji íitboojéh m̄untih yohnit, ã nemep be, baácđih moondíh mil jópchi pohba ã yeecat pínah niijná. Mil jópchi túttimah, caandíh ã jw̄úɁb bacabipna caá, daocánni yeó jáap ã j̄um̄ jw̄uhat pínah niijná.

⁴ Túttimah, dawá maáta chúudnitdih wā enep be. Cāacwā ĩ yéejatji jíib, ĩ peéh chājat pínah wēpatdih queét maátadih Cristoboó átát w̄h̄ap tabe.* Bitadihbut wā enep be. Queétboó Jesúih táini doonádih, Dios naáwátđihbut ĩ naáwátji jíib waó bóod yohnitji jw̄úɁb boonit ĩ j̄um̄ap be.* Namodih, áih p̄ap̄nidihbut, bódicha caj yoh ñaj wēicannit, ĩih móot j̄úúhnadih ĩih téihyanadihbut, áih w̄tdih ĩ daacát túatcap be.* Bitá queédih ĩ mao yohat túttimah, ĩ jw̄úɁb boo p̄ud j̄úúw̄ap be, páant m̄untih. Pánih jw̄úɁb boo p̄ud j̄úúwát túttimah, queét mil jópchi Cristo biícđih maáta ã j̄umat túatap be. ⁵ Cristoíhwā ĩ maonitji, w̄annitjibut, ĩ jw̄ih boo p̄ud j̄úúw̄ap be. Obohjeéhtih, bita w̄annitjiboó ĩ boo p̄ud j̄úóh jw̄uhcap be. Jesúihwā mil jópchi maáta ĩ j̄umat túttimah, queét jw̄uh ĩ boo p̄ud j̄úóhbirna caá. ⁶ Pánihna, ã jw̄ih booanitboó yéejat wihcannit bádí wēinit ĩ j̄um̄ap be. Queét iiguípna bejcan, ĩ jw̄úɁb w̄ancan níit. Diosđih, Cristodihbut wēi Ɂúbh w̄uhnit j̄um̄na,

* **20:2** Gn 3.1 * **20:4** Dn 7.9,22,27; Mt 19.28; Lc 22.30 * **20:4**
Ap 6.9 * **20:4** Ap 13.16-17; 14.9

ãjeéh ì wãtbipna caá.*

Cristo nemépwã ì maáhdih ã yap yohat

⁷ Mil jópchi túttimah, Satanásdih, nãmah bóo íitboó Dios ã chéu yohat túutniji jwúub wãtni ã jumbipna caá. ⁸ Pánih bacniji nin baácdih moondíh ã jwúub yeebipna caá. Gog wãt jumnitdih, Magog wãt jumnitdihbut ã yeebipna caá.* Pánihna, queét ã yeeatdih joinít, míic mawadih bejat túut niijná, ìih soldadowãdih ì míic wáacbipna caá. Queét soldadowã óon ã dawát pah ì jumbipna caá.

⁹ Nin baácdih bej peétnit, Dioíhwã ã oinit ì jumupna ì ñuh púud bejbipna caá. Páant ì ñuh púud bejchah, Dios jeámant iigát wahnit, queétdih ã cáo beedábipna caá. ¹⁰ Páant ã cáwat túttimah, queétdih yeeni nemépwã ì maáhdih iiguípna ã yohbipna caá. Namodih, “Dios naáwát dih naóh yapani caá”, niij yeenidihbut ã yohopjiboo mántih ì maáh Satanásdihbut ã yohbipna caá. Caán iigát búdí muj pah bóo, tãbit yeejép chej jumni, iig dũbcapboó ã jumup be. Caanjíh páantjeh yeejép ì tãbabipna caá.

Dios caandíh jepahcannitjidih ã yoób peéh chãjat

¹¹ Túttimah, túi baabní búdí chúudatdih Dios ã chúuduchah, wã enep be. Nin baác, jeábut bũudná, ã jígochcap be, bũca. ¹²⁻¹³ Oboh jumnitji, ì maátabut wũnnitji jwúub boonit, Maáh pebh ì ñuhuchah, wã enep be. Búdí mujboó bũudnítji, baácboó bũudnítjibut boo pud jũóhnit queét ñuhnit ì jumup be. Caanjíh ì ñuhuchah, caán Maáhboó ã daácniiji papélah tólihnadih ã watap be. Caán tólihna cãacwã ded pah ì chãjatjidih átát daácji

* **20:6** Ap 1.6; 5.10 * **20:8** Ez 38.2,9,15

taga. Tálttimah, biíh tólihdihbut ã watap be. Caán tólihboó Jesúsdi h jephnitjiíh wãtnadih ã daácni ã jamap be.* Pánihna, caán tólihnant en péanit, ded pah í chãjatji jíb ã peéh chãjap be.* 14-15 Pánihna, Dios ãihwãdih ã wüt daácni tólihboó det íih wüt wihcannitdih peéh chãjnit, iiguípna ã yohop be. Páant iiguípna ã yohnitboó jwúb wãnnit panihnit í jamap be. Pánihat tálttimah, chéneji jwúb wãnat ã wihcan niít, bũca.*

21

Jáap jeá, jáap baácbut

¹ Tálttimah, jáap jeá, jáap baác di hbut wã enep be.* Jwíh jamni jeá, baác, búdí mujbut átát bũudáh bejep be. Páant ã bũudáchah, ni hat yéejatbut átát bũudáh bejep be.

² Weém, Juan, Jáap Jerusalén Dios pebhmant ã dei jũwúchah, wã enep be.* Téihya chéonih pínah túini yégueh duonít, mi áa pínahdih jwãáádih jũwát dée pah táí jíghni ã jamap be.* ³ Caandíh wã enechah, Maáh ã chũudupmant nin pah áí niíj wëp naáwáp be: “Ñi eneé. Bũ jwuh caá Dios cáacwãjeéh jamna caá ã chãjap, bũca. Íjeéh jamna, ãihwã yoobát í jamuchah, caanjéh í Maáh ã jambipna caá.* ⁴ Queétdih ã weñanachah, jígahatbut ã wihcan niít. Yéejat wihcah, tubatbut wihcah, í jwúb wãncan niít. Tuba juñát wihcah,

* **20:12-13** Sal 69.28; Ap 3.5 * **20:12-13** Dn 7.9-10 * **20:14-15** Mt 25.41; Ap 2.11; 21.8 * **21:1** Is 65.17; 66.22; 2P 3.13 * **21:2** Is 52.1; Gá 4.26; Ap 3.12 * **21:2** Is 61.10; Ap 19.7-8 * **21:3** Lv 26.11,12; Ez 37.27

wun juñátbut ã wihcan niít. Nihat jon jãtjeh yeejép ã jumátji ã buudáh bejep be”, ã niijíp be.*

⁵ Túttimah, caán chúudni nin pah ã jwúub niijíp be: “Ñi eneé. Nihatdih jáap mícjeh wã chãjna caá”, ã niijíp be. Páant niijnít, nin pah weemdih ã jwúub niijíp be: “Búutéh wã niiját túi yoobópdih jumna, wã niijátji pahjeh biíc yoobó ã yapbipna caá. Páant wã niijátjidih joinít, ma daacá”, ã niijíp be.

⁶ Túttimah, nin pah ã jwúub niijíp be, páant mantih: “Páant bóojeh tigaá. Weém biíhmah jumni caá. Nihat wã chãjnidi Maáh jumna, caandih wã jwúub yohat túttimah páantjeh wã jumnipna caá. Det taca joótnit, mahdih ï babhbíhichah, túini mahdih jíib náahcanjeh, queétdih wã wãhbipna caá. Caán mahdih babhnitboó jwúub wuncan, páantjeh wãjeéh ï jumnipna caá.* ⁷ Det yeejépdih yap yohnitdih nin pah wã túi chãjbipna caá: Jáap baácboó jumna, búdí ï wëibipna caá. Pánihna, weém ïih Dios yoobát wã jumuchah, queétboó wã weh ï jumnipna caá.* ⁸ Obohjeéhtih, det úumna, weemdih cádahnit, weemdih náahcannit, yeejép chãjnit, cãacwãdih mao yohnit, ï weha mána nihcannitjéh yéej chãjnit, jíóhnt, ï pãpnidih wëinit, nihat yeenit yah buca iiguípna ï bejbipna caá. Caán iiguípboó búdí muj pah bóo, tubit yeejép chej jumni, iig dubcapboó caá. Caanná bejna, jwúub wunat pah ï bejna caá”, ã niijíp be.*

Jáap Jerusalén

* **21:4** Is 25.8; 35.10; 65.19; Ap 7.17

7.37 * **21:7** 2S 7.14; Sal 89.26-27
20.14

* **21:6** Is 55.1; Jn 4.10,14;

* **21:8** Mt 25.41; Ap 2.11;

⁹ Tálttimah, biíc ángel, siete pamaapna bíbohnit ã peéh chãjat túutnit ángelwãjeéh jamni, wã pebh ã juyáp be.* Pánih jainít, nin pah weemdih ã niijír be: “Ma en jũúwú. Oveja Wũúh ã jáap áa jamnihdih meemdih wã júutbipna caá”, ã niijír be. ¹⁰ Pánihna, Túini Espíritu jap bóo jeejína weemdih ã numah púuh laab béjep be. Páant ã numah púuh laáb juibínachah, japmant Dioih tútchi, Jáap Jerusalén, ã dei jũúwúchah, weemdih ã júutap be.* Nin pah caán tútchi ã jígohop be: ¹¹ Dios ã yeh iigátjĩh táí yeh iigní tútchi ã jamap be. Búdí jíib jamni jeé táí jělepni, ãtah naadíh jwĩ táí en yabaca bojat pah, caán tútchi ã jamap be. ¹² Caán tútchi yehmant wáihyat júdu, búdí wúupni jap bóo yoobát ã jamap be. Caán wáihyat júudih doce jěcna ã jamap be. Caan jěcna jumat pah biquína ángelwã ã wapap be. Caan jěcna jumat pah Israel jaimená doce poómp ãih wãtna daácni ã jamap be. ¹³ Yeó aáb jũúwúpmant biíc peihcanni jěcna ã jamap be. Yeó dei bejepboobút biíc peihcanni jěcna ã jamap be. Nin chóop yapatboobút biíc peihcanni jěcna ã jamap be. Biih chóop yapatboobút biíc peihcanni jěcna ã jamap be.* ¹⁴ Caán wáihyat júdu, doce jee dáhnajih ã lajap be. Caán jeé jumat pah Oveja Wũúh jwiit doce ã naáwát túutnitji, jwĩh wãtna daácni ã jamap be.*

¹⁵ Weemdih naóhni ángel ã jenah enat pínah oro nahdih ã bíbohóop be. Caán tútchidih, wáihyat júdu, jěcnadihbut jenah enat túut ã chãjap be.* ¹⁶ Pánihna, caán tútchi ãih maatát, ãih japat, ãih buwábút,

* **21:9** Ap 16.1 * **21:10** Ez 40.2 * **21:13** Ez 48.30-35 * **21:14** Ef 2.20 * **21:15** Ez 40.3

nihat biíc yoobó míic ã jumup be. Caán ángel ã bíbohni jenah enat nahjĩh caán tútchidih ã jenah enechah, doce estadio ĩ niijní, dos mil doscientos kilómetros maátني ã jumup be. ¹⁷ Caandíh jenah en péanit, caán wáihyat júdu ã wúpatdih ã jenah enep be. Ciento cuarenta y cuatro codos ĩ niijní, sesenta y cinco metros wúpní júdu ã jumup be. Jwiít cãacwã jwĩ jenah enat pah, caán ángel jenah enna ã chãjap be.

¹⁸ Caán wáihyat júdu táı jëlepnı jeejĩh ã chãjni júdu ã jumup be. Caán tútchiboó, orojĩh ã chãjni tútchi ã jumup be. Caán oro quei wíhcanni táı en yabacaat ã jumup be. ¹⁹ Caán wáihyat júdu lajni doce jee dáhna nihat mácah chítah jumni búdí jíib jumni ã jumup be. Jwíih jumni jaspe wút jumni jeé ã jumup be. Caán túttimah zafiro, ágata wút jumni jeé ã jumup be. Caán biíc peihcanni jeé túttimah, esmeralda, ²⁰ ónice, cornalina wút jumni jeé ã jumup be. Caán seis jeé túttimah, crisólito, berilo, topacio wút jumni jeé ã jumup be. Caán nueve jeé túttimah, crisoprosa, jacinto, amatista wút jumni jeé ã jumup be. ²¹ Caán doce jęcna perla wút jumni jęcna ã jumup be. Caan jęcna yoobó biíc perla dahjeh ã jumup be. Caán tútchidih bóo búdí namá quei wíhcanni táı en yabacaat oro namájeh ã jumup be.*

²² Caán tútchidih Dioíh mũudíh wã en bidip yup be. Obohjeéhtih, ã wihcan be. Caán tútchidih nihat pebhboó jwĩ Maáh Dios chah wěpnı, Oveja Wũúhbut ĩ jumup be. Pánihna, nihat caán tútchi Dioíh mũú yoobát be. ²³ Dios, Oveja Wũúh

* **21:21** Is 54.11-12

biíc dih ï yeh iigátjĩh caán tútchi ã táí baabáp be. Pánihna, yeodíh widhdihbut ã náahcap be.* ²⁴ Nihat nin baácdih moonjí Dios ã yeh baabátna jumna, yoobóp dih ï táí jéihbipna caá.* Nihat baácdih moón ï maáta caán tútchina juibínit, nin pah Diosdih ï níj wēi naóh b ipna caá: “Jáantjeh wĩh cáacwā weemdíh búdí ï weñep be. Pánihna, buu meemdíh jwuh wã namah wēibipna caá”, ï niijbípna caá. ²⁵ Caán tútchidih bóo jécna pãa lajni ã jumbipna caá. Caanná dupúát wihcan, caan jécnadih nemat ã wihcan níit. ²⁶ Nihat cáacwā Diosdih nin pah ï níj wēi naóh b ipna caá: “Meém chah táini, chah wēpni ma jumachah, meemdíh nihat weñat caá náahap”, ï niijbípna caá.* ²⁷ Yeejépbodíh caán tútchina ï ub bejcan níit.* Ded yéej chājnit, yeenitbut, caán tútchina ï jéih waadcán níit. Oveja Wūúh ã bíbohni papélah tólihboó ï wātnadih daácnitjeh caán tútchina ï waadbípna caá.

22

¹ Túttimeh, báadhdani mujdih caán ángel weemdíh ã jútup be. Caan muj táí muj mac baabní,* Dios, Oveja Wūúhbut ï chūdūpmant noój jāáj jūóhni ã jumup be. ² Caán tútchidih bóo búdí namá tac yoób ã noój jāajánap be. Caan muj jwējdih chénat pah buwá báadhdāt tūttni máa nahna ã lajap be.* Caan náhna widh jumat pah quehna, biíc jópchidih doce láa ã quehep be. Caan náh núonabut cáacwā ï boot pínah ã jumup be.

* **21:23** Is 60.19-20; Jn 8.12 * **21:24** Is 60.3 * **21:26** Is 60.11

* **21:27** Is 52.1; Ez 44.9 * **22:1** Ez 47.1,12; Zac 14.8 * **22:2** Gn

³ Caán tútchiboó “Caán ã túican caá”, Dios ã niijní ã wihcan niít.* Caán tútchidih Dios, Oveja Wááh biíc dih ĩ chúdat ã jumbipna caá. Pánihna, nihat caán tútchidih moón queét pebh bódicha caj yoh ñajnit, búdí ĩ wēibipna caá. ⁴ Queét Diosdih ĩ míic jwááh enbipna caá.* Īih móot jwáahnadih áih wāt daácnit ĩ jumbipna caá. ⁵ Caanná dápúát ã wihcah, jiiát dih ĩ náahcan niít. Jwĩ Maáh Dios ã yeh iigátjeh ã jumuchah, yeó ã yeh iigát dihbat ĩ náahcan niít.* Caán tútchidih moón páantjeh maáta ĩ jumbipna caá.*

Jesucristo nin baácboó ã jwáab dei jwáwát pínah bahnijeh ã jwdhdad

⁶ Túttimah, caán ángel weemdih nin pah ã niij naáwáp be páant muntih: “Dios nihat nin ã naáwát yoobóp dih caá. ã niijátji biíc yoobó ã yapbipna caá. Jwĩ Maáh Dios ã naáwát dih naóh yapanit dih jéihyani caá. Pánihna, caánboó buu láa áih ángeldih ã wahap be, caandih teo wáhnit dih túttimah ded pah yapat pínahdih ã jéihyaat pínah niijná”, ã niijíp be.

⁷ Túttimah, Jesús jwuh nin pah ã niijíchah, wã joyóp be: “**¡Ñi joyoó! Wã jwáab dei bejat pínah bahnijeh ã jwdhna caá. Det nin tólihboó ã daacátdih táí jenah joí jepahnit, wēinit ĩ jumbipna caá**”, ã niijíp be.

⁸ Weém, Juan, nin nihat wã daácnidih ennit, wã joyóp be. Caandih joinít, wã enat túttimah, weemdih júatni ángel pebh bódicha caj yoh ñajnit,

* 22:3 Gn 3.17 * 22:4 Sal 17.15; Mt 5.8; 1Jn 3.2 * 22:5 Is 60.19; Ap 21.23 * 22:5 Dn 7.18

caandih weñat túut wã chãjap yuh be. ⁹ Páant wã chãjachah enna, nin pah weemdih ã niijíp be: “Páant ma chãjca bojoó. Meém ma nihat pah, weembát Diosdih teo wũhni mun tigaá. Ma déewã Dios naáwát dih naóh yapanit, nihat cãacwã nin tólihdih bóo wutatdih jepahnitbut ï jummat pah weembát biíc yoobó Diosdih teo wũhni caá. Pánihna, Dios pebh bódicha caj yoh ñajnit, caánboodih caá weñat náahap”, ã niijíp be.

¹⁰ Páant niij péanit, nin pah ã jwúub niij naáwáp be: “Ma daácni tólih ded pah ã yapat pínahdih Dios ã naáwáp be. Páant ã yapat pínah bahni ã jũdhũchah, caán tólih ã naáwát dih ma jweéhca bojoó. ¹¹ Caán láa wã naáwát ji pah ã yapachah, det yéejnit páantjeh ï yéej chãj dáhwa naáh. Obohjeéhtih, det Dioíhwã táí chãjnit, ï táí chãj cádahca bojo naáh”, ã niijíp be.*

¹² Páant ã niiját túttimah, Jesúsboó nin pah ã jwúub niijíp be: “**¡Ñi joyoó! Wã jwúub dei bejat pínah bahnijeh ã jũdhna caá. Nihat cãacwãdih ded pah ï chãjatji jíib wã wãhat pínahdih ã dei bejat túut caá wã chãjap. Pánihna, wíihwã, túinidih ñi chãjatji jíib, yeebdih wã táí chãjbipna caá. Obohjeéhtih, weemdih jepahcannitjidih wã peéh chãjbipna caá.***

¹³ **Weém biíhmah jumni caá. Nihat wã chãjnidih Maáh jumna, caandih wã jwúub yohat túttimah páantjeh wã jumbipna caá”,* Jesús ã niijíp be.**

¹⁴ Det quei wíhcanni yégueh duonít panihnit yéej chãjatdih cádahnit, ma enni tútchina ï jéih waadbipna caá. Caán tútchidih bóo báadhdat túutni

* **22:11** Dn 12.10

* **22:12** Jer 17.10

* **22:13** Is 41.4; 44.6;

48.12; Ap 1.8,17; 2.8

máa nah quehedih ì jeémpbipna caá. Pánih jumnit, búdí ì wēibipna caá.* ¹⁵ Obohjeéhtih, det yeejépwā, jióhnit, ì weha mána nihcannitjīh yéej chājnit, cāacwādih mao yohnit, pāpnidih wēinit, yeenit yah buca, caán tátchina ì waadcán niít.

¹⁶ “Weém, Jesús, yeéb wīhwādih ā naáwát pínah niijná wīh ángeldih wā wahap be. Weém maáh David juma, daat cú panihnibat wā jumna caá”, Jesús ā niijíp be.*

¹⁷ Túini Espíritu “Ma jwúb dei jūwá”, Jesúsdiñ ā niijná caá. Jesúsdiñ wā ā téhya chéonih panihnibat, “Ma jwúb dei jūwá”, ì niijná caá. Nihat nin wā daacát dih joinítbut “Ma jwúb dei jūwá”, Jesúsdiñ ì niijí naáh. Taca joótnit, mahdih ì babhbat pah, Jesúsdiñ ì jepaha naáh. Caán mah, báadhdát tútni mah ā jumna caá. Pánihna, Jesúsdiñ jepahnitdih jíib náahcanjeh, jeáboó ājeéh páantjeh ā jumát tútbutbipna caá.*

¹⁸ Weém, Juan, nin tólihboó wā daacát dih joinít dih nin pah wā wēp naóhna caá: Det nin bohéat dih bíih bohéatjīh wid naóhna, Diosdih ì yap yohna caá. Páant ì yap yohochah ennit, nihat nin tólihdih ì niiját pahjeh muntih queétdihbut ā peéh chāj bípna caá. ¹⁹ Nin tólihboó daacát dih biquína naáwát dih náahcan, ì wio yohat pah, Diosdih ì yap yohna caá. Páant ì yap yohochah enna, báadhdát tútni máa nah quehedih jeémát tútcan, āih túni tátchinabut ā waadát tútcan niít. Caan náhdih, caán tátchidihbut nin tólihdih wā daacáp be.*

* **22:14** Gn 2.9; 3.22 * **22:16** Is 11.1,10 * **22:17** Is 55.1; Jn 4.10,14; 7.37 * **22:19** Dt 4.2; 12.32

²⁰ Nihat nin tólihdih bóo naóhni, Jesús, nin pah ã niijná caá: “Páant tigaá. Wã jwúub dei bejat pínah bahnijeh caá ã jɔhdɔp”, ã niijná caá.

Páant tíi ã jɔmɔ nah. Maá Jesús, ma jwúub dei jɔúwá.

²¹ Jwĩ Maáh Jesús yeebdíh oinit, ã teo wáaca naáh, yeéb áihwã ñi tái jɔmat pínah niijná. Páant tíi ã jɔmɔ nah.

Páant bóojeh tigaá wã daacát.

Juan

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2